



**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**

**Қысқартылған аралық қаржылық ақпарат  
(аудиттелмеген)**

**2017 жылғы 30 маусым**

## МАЗМҰНЫ

### ҚАРЖЫ БОЙЫНША ҚЫСҚАША АРАЛЫҚ АҚПАРАТ ЖӨНІНДЕГІ ШОЛУ БОЙЫНША ЕСЕП

#### ҚАРЖЫ БОЙЫНША ҚЫСҚАША АРАЛЫҚ АҚПАРАТ

Қаржы жағдайы туралы қысқаша аралық есеп.....	1
Пайда мен шығын және басқа жиынтық кіріс туралы қысқаша аралық есеп.....	2
Капиталдағы өзгерістер туралы қысқаша аралық есеп.....	3
Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы қысқаша аралық есеп .....	4

#### Қаржы бойынша қысқартылған аралық ақпаратқа ескерту:

1	Кіріспе.....	5
2	Қор өз қызметін орындайтын экономикалық орта.....	5
3	Есепке алу саясаты бойынша қағидалардың қысқаша мазмұны.....	6
4	Есепке алу саясатын қолдану барысындағы маңызды бағалар мен кәсіби пайымдар.....	6
5	Жаңа стандарттар мен түсініктер.....	8
6	Ақша қаражаттары және олардың баламалары.....	9
7	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар.....	10
8	Қаржы мекемелеріндегі қаражат.....	11
9	Клиенттерге кредиттер мен аванстар.....	13
10	Негізгі құралдар.....	15
11	Басқа активтер.....	16
12	Қарыз қаражат.....	17
13	Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме.....	17
14	Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор.....	18
15	Басқа міндеттемелер.....	18
16	Акционерлік капитал.....	19
17	Пайыздық кірістер мен шығындар.....	19
18	Қаржылық туынды құрылдарымен орындалатын операциялардың кірістерін есепке алмағандағы шығындар.....	20
19	Нарықтағы мөлшерлемеден төмен мөлшерлемеді бастапқы активтерді қабылдаудан туындайтын шығындар.....	20
20	Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар.....	20
21	Қаржы тәуекелдерін басқару.....	20
22	Шартты және келісімді міндеттемелер.....	25
23	Өділетті құны туралы ақпаратты ашу.....	26
24	Байланысты тараптармен операциялар.....	29
25	Есептілік мерзімі аяқталғаннан кейінгі жағдайлар.....	32



## ҚЫСҚАРТЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ АҚПАРАТҚА ШОЛУ БОЙЫНША ЕСЕП

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ Акционеріне, Директорлар Кеңесіне және Басқармасына

### *Алғысөз*

Біз «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның (әрі қарай – «Қор») 2017 жылғы 30 маусымдағы қаржы жағдайы туралы қысқаша аралық есебіне және сәйкесінше аталған мерзімде аяқталған алты ай кезеңіндегі пайда мен шығын және басқа жиынтық кіріс, капиталдағы өзгерістер туралы және ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы есептеріне шолу жүргіздік. Басшылық аталған қысқартылған қаржы ақпаратын «Аралық қаржылық есептілік» Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) 34 сәйкес жасауға және ұсынуға жауап береді. Біздің міндетіміз бізбен жүргізілген шолып тексеру негізінде аталған аралық қаржылық ақпараты бойынша қорытынды ұсыну болып табылады.

### *Шолып тексерудің көлемі*

Біз, біздің шолуымызды «Компанияның тәуелсіз аудиторымен жүргізілетін аралық қаржы ақпараттарына шолу» 2410 Шолуларды жүргізу бойынша халықаралық стандарттарға сәйкес жүргіздік. Аралық қаржы ақпаратына шолу негізінен қаржы және бухгалтерлік есеп мәселелеріне жауапты тұлғаларға сауалнама жүргізуден, сонымен қатар шолу бойынша аналитикалық және өзге рәсімдерді қолданудан тұрады. Шолып тексерудің көлемі Халықаралық стандарттарға сәйкес жүргізілетін аудит көлемінен айтарлықтай аз, сондықтан шолу барлық маңызды мәселелер бізге мәлім болатындығына сенімді болуға мүмкіндік бермейді. Осыған сәйкес біз өзіміздің аудиторлық пікірімізді білдірмейміз.

### *Қорытынды*

Бізбен жүргізілген шолып тексеруге сүйене отырып, ұсынылған қысқартылған аралық қаржылық ақпарат, барлық маңызды аспектілерінде, «Аралық қаржы есептілігі» Халықаралық қаржылық есептілік стандартына (ХҚЕС) 34 сәйкес дайындалмаған деп сендіретін ешқандай негіздер біздің назарымызға түспеді.

*Priscilla Wilson Cooper CP*  
2017 жылдың 1 тамызы  
Алматы, Қазақстан

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Қаржы жағдайы туралы қысқаша аралық есеп**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Еск.	2017 ж. 30 маусым (аудит жасалмаған)	2016 ж. 31 желтоқсан
<b>АКТИВТЕР</b>			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	6	56,715,457	44,027,014
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	7	5,119,961	6,069,581
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	8	213,249,260	242,464,446
Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз		9,466	43,508
Клиенттерге кредиттер мен аванстар	9	9,561,273	76,141
Сатылым үшін қолда бар инвестициялық құнды қағаздар		451,882	556,791
Негізгі құралдар	10	2,631,433	2,739,107
Материалдық емес активтер		290,872	308,797
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелердің алдын ала төлемі		12,703,274	11,054,657
Басқа активтер	11	25,036,238	42,094,226
<b>БАРЛЫҚ АКТИВТЕР</b>		<b>325,769,116</b>	<b>349,434,268</b>
<b>МІНДЕТТЕМЕЛЕР</b>			
Қарыз қаражат	12	201,814,499	223,869,751
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	13	12,044,239	14,341,822
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі		5,577,517	5,412,132
Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор	14	5,594,358	5,263,218
Басқа міндеттемелер	15	3,242,391	1,842,566
<b>БАРЛЫҚ ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>		<b>228,273,004</b>	<b>250,729,489</b>
<b>КАПИТАЛ</b>			
Акционерлік капитал	16	72,920,273	72,920,273
Қосымша төленген капитал		834,527	834,527
Сатылымға арналған қолданыстағы инвестициялық құнды қағаздарды қайта бағалау қоры		(44,044)	61,588
Басқа қорлар		316,430	316,430
Үлестірілмеген пайда		23,468,926	24,571,961
<b>БАРЛЫҚ КАПИТАЛ</b>		<b>97,496,112</b>	<b>98,704,779</b>
<b>БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕР МЕН КАПИТАЛ</b>		<b>325,769,116</b>	<b>349,434,268</b>

2017 жылдың 1-ші тамызында Басқарма атынан жазылған және жариялауға бекітілген.

Абай Саркупов  
«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ



Айгуль Кусайынова  
Бас бухгалтер

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**

**Пайда мен шығын және басқа жиынтық кіріс туралы қысқаша аралық есеп**

(мың қазақстандық теңгемен)	Еск.	Алты айда аяқталған	
		2017 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2016 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)
Пайыздық кірістер	17	19,741,758	14,244,223
Пайыздық шығындар	17	(3,844,557)	(4,407,990)
<b>Таза пайыздық кірістер</b>		<b>15,897,201</b>	<b>9,836,233</b>
Несиені, авансты, қаражатты қаржы орталықтарындағы клиенттерге құнсыздандыру бойынша қорды қалпына келтіру (қорға есептеу)	8, 9	(497,434)	368,089
<b>Кредит портфелін құнсыздандыру бойынша қорды қалпына келтірген соң түсетін таза пайыздық кірістер</b>		<b>15,399,767</b>	<b>10,204,322</b>
Комиссиялық кірістер		1,574,404	1,150,502
Қаржылық туынды құралдарымен орындалатын операциялардың кірістерін есепке алмағандағы шығындар	18	(13,759,937)	(2,325,489)
Кіріс және шығыс арқылы өділ құнмен есептелетін құнды қағаздарға қатысты операциялар бойынша шығынды қоспағандағы кірістер		31,734	93,495
Шетел валютасындағы операциялардан туындаған шығындарды есепке алмағандағы кірістер		63	4,235
Шетел валютасын қайта бағалау шығындарын есепке алмағандағы кірістер		4,626,698	226,869
Нарықтағы мөлшерлемеден төмен мөлшерлемеден бастапқы активтерді қабылдаудан туындайтын шығындар	19	(4,278,675)	-
Сатылымға арналған қолданыстағы инвестициялық құнды қағаздардың құнсыздануын қалпына келтіру		-	56,791
Басқа активтердің құнсыздануы арқылы қорды қалпына келтіру (қорға есептеу)		(2,459)	1,188
Несие сипатындағы міндеттемелер бойынша қорды қалпына келтіру (қорға есептеу)		(340,704)	15,397
Басқа да операциялық кірістер		22,458	36,756
Еңбекақы беру бойынша шығындар		(1,293,654)	(1,213,532)
Жалпы және әкімшілік шығындар		(1,239,126)	(1,042,981)
<b>Салық салуға дейінгі пайда</b>		<b>740,569</b>	<b>7,207,553</b>
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	20	(165,386)	(1,728,619)
<b>Кезең бойынша пайда</b>		<b>575,183</b>	<b>5,478,934</b>
<b>Басқа да жиынтық кіріс:</b>			
Сатылымға арналған қолданыстағы инвестициялар:			
- кезең бойынша шығындарды есепке алмағандағы кірістер		(105,632)	21,785
- кезең және құнсыздану бойынша сатылымнан түсетін шығындарды есепке алмағандағы кірістер		-	(56,791)
<b>Басқа жиынтық кіріс</b>		<b>(105,632)</b>	<b>(35,006)</b>
<b>Кезең бойынша барлық жиынтық кіріс</b>		<b>469,551</b>	<b>5,443,928</b>

Екі аралық кезеңдегі пайда мен жиынтық кірістің жалпы сомасы толығымен Қордың иелеріне тиесілі болады.

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ  
Капиталдағы өзгерістер туралы қысқаша аралық есеп**

	Акционерлік капитал	Қосымша төленген капитал	Сатылымға арналған қолданыстағы инвестициялық құнды қағаздарды қайта бағалау қоры	Басқа қорлар	Үлестірілмеген пайда	Барлығы
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>						
<b>2016 ж. 1 қаңтарындағы қалдық</b>	<b>72,920,273</b>	<b>834,527</b>	<b>123,219</b>	<b>316,430</b>	<b>20,978,740</b>	<b>95,173,189</b>
Кезең бойынша пайда	-	-	-	-	5,478,934	5,478,934
Басқа жиынтық кіріс	-	-	(35,006)	-	-	(35,006)
<b>2016 ж. 30 маусыммен аяқталатын алты айдағы барлық жиынтық кіріс</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(35,006)</b>	<b>-</b>	<b>5,478,934</b>	<b>5,443,928</b>
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	(2,000,075)	(2,000,075)
<b>2016 ж. 30 маусымындағы қалдық</b>	<b>72,920,273</b>	<b>834,527</b>	<b>88,213</b>	<b>316,430</b>	<b>24,457,599</b>	<b>98,617,042</b>
<b>2017 ж. 1 қаңтарындағы қалдық</b>	<b>72,920,273</b>	<b>834,527</b>	<b>61,588</b>	<b>316,430</b>	<b>24,571,961</b>	<b>98,704,779</b>
Кезең бойынша пайда	-	-	-	-	575,183	575,183
Басқа жиынтық кіріс	-	-	(105,632)	-	-	(105,632)
<b>2017 ж. 30 маусыммен аяқталатын алты айдағы барлық жиынтық кіріс</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(105,632)</b>	<b>-</b>	<b>575,183</b>	<b>469,551</b>
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	(1,678,218)	(1,678,218)
<b>2017 ж. 30 маусымындағы қалдық</b>	<b>72,920,273</b>	<b>834,527</b>	<b>(44,044)</b>	<b>316,430</b>	<b>23,468,926</b>	<b>97,496,112</b>

5-ші беттен 32-ші бетке дейінгі ескертулер осы қаражат бойынша қысқаша аралық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылады.

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы қысқаша аралық есеп**

	Аяқталған алты ай	
	2017 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2016 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
<b>Операциялық қызметтерден түсетін ақша қаражаттары</b>		
Түскен пайыздар	10,005,545	8,570,449
Төленген пайыздар	(1,875,472)	(1,960,917)
Түскен комиссиялар	1,675,958	2,197,807
Төленген комиссиялар	(1,731,226)	-
Қаржылық туынды құралдар бойынша операциялардан түскен кірістер	-	53,123
Басқа да операциялық қызмет түсімдері	154,836	48,204
Еңбекақы беру бойынша шығындар, төленген	(919,288)	(990,324)
Жалпы және әкімшілік шығындар, төленген	(781,053)	(911,519)
<b>Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен түсетін ақша қаражаттары</b>	<b>6,529,300</b>	<b>7,006,823</b>
<i>Келесілер бойынша таза (өсім)/төмендеу:</i>		
- пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	1,000,000	-
- басқа қаржы мекемелеріндегі қаражат	21,587,532	(9,921,554)
- клиенттерге берілетін несиелер мен аванстар бойынша	1,562,815	273,816
- басқа активтер бойынша	(1,286,500)	(675,481)
<i>Келесілер бойынша таза өсім/(төмендеу):</i>		
- келесі кезеңдердің кірістері мен қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттер	(2,134,579)	174,995
- басқа міндеттер бойынша	(24,327)	(7,547)
<b>Операциялық қызметтерге қолданылған таза ақша қаражаттары</b>	<b>27,234,241</b>	<b>(3,148,948)</b>
<b>Инвестициялық қызметтен түсетін ақша қаражаттары</b>		
Инвестициялық құнды қағаздардың өтелуі мен төленуінен келетін түсімдер	-	2,779,737
Негізгі құралдарды сатып алу	(48,504)	(144,496)
Материалдық емес активтерді сатып алу	(38,394)	(97,177)
Негізгі құралдардың шығуынан ақшалай түсімі	1,499	26,573
Қауымдасқан кәсіпорындарды сатудың ақшалай түсімі	-	-
<b>Инвестициялық қызметтен түскен таза ақша қаражаттары (қолданылған)</b>	<b>(85,399)</b>	<b>2,564,637</b>
<b>Қаржы қызметінен түскен ақшалай қаражат:</b>		
Қарыз қаражаттың түсуі	11,949,660	5,350,000
Қарыз қаражатты өтеу	(31,339,340)	(288,617)
Субсидиялау бағдарламасы бойынша түсімдер	-	22,200,167
Субсидиялау бағдарламасын өтеу	-	(13,809,712)
<b>Қаржы қызметінен түсетін таза ақша қаражаттары</b>	<b>(19,389,680)</b>	<b>13,451,838</b>
<b>Айырбас бағам өзгерісінің ақшалай қаражатқа және баламаларына әсері</b>	<b>4,929,281</b>	<b>(36,792)</b>
<b>Ақшалай қаражаттың және баламаларының таза өсімі</b>	<b>12,688,443</b>	<b>12,830,735</b>
Кезең басындағы ақшалай қаражат пен баламалары	6	33,252,986
<b>Кезең соңындағы ақшалай қаражат пен баламалары</b>	<b>56,715,457</b>	<b>46,083,721</b>

5-ші беттен 32-ші бетке дейінгі ескертулер осы қаражат бойынша қысқаша аралық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылады.

## **1 Кіріспе**

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры АҚ (бұдан әрі «Қор») Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 26 сәуірдегі №665 Қаулысына сай құрылды. Қор Қазақстан Республикасының территориясында тіркеліп, өз қызметін қаржылық қызметтермен қамтамасыз ететін акционерлік компания, шағын және орта кәсіпорындарды дамытуды қолдау бойынша дамыту орталығы ретінде жүзеге асырып жатыр.

2017 жылғы 30 маусым мен 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша Қордың 100% акционерлері «Байтерек» ұлттық басқарушы холдингі (бұдан әрі «Жалғыз Акционер») АҚ саналады. Қордың ақырғы акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі саналады. Байланысты тараптарға қатысты операциялар туралы ақпарат 24-ші ескертуде айтылған.

**Негізгі қызмет.** Қордың негізгі қызметі коммерциялық банк арқылы шағын және орта бизнесті, микроқаржылық ұйымдарды несиелеу саналады. Несиелер бойынша несие қатері ақырғы қарыз алушыға коммерциялық банк арқылы беріледі. Қор өзінің және қарызға алынған қаражатты Қазақстан территориясындағы шағын және орта бизнесті қаржыландыру үшін қолданады.

Қордың 16 аймақтық бөлімшелері бар. Бас кеңсе Алматы қаласында.

**Тіркелген мекенжай мен қызметті орындау орны.** Қор келесі мекенжай бойынша тіркелген: Қазақстан Республикасы, Алматы, Гоголь к-сі, 111.

**Есепті беру валютасы.** Бұл қаржы бойынша есеп басқасы көрсетілмесе теңгеде көрсетіледі.

## **2 Қор өз қызметін орындайтын экономикалық орта**

**Қазақстан Республикасы.** Тұтастай алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасына даму үстіндегі нарықтың сипаттамалық ерекшеліктері тән. Экономикаға мұнай мен газ және мемлекеттік экспорттың негізгі бөлігін құрайтын басқа минералды шикізаттың бағадағы өзгеру серпілістері әсер етеді. Бұл ерекшеліктерде ұлттық валюта қамтылады. Бірақ мемлекеттен тыс еркін конвертациясы болмайтын ұлттық валютамен, құнды қағаздар нарығындағы өтімділіктің деңгейімен шектелмейді.

Мұнай мен басқа минералды шикізатқа қойылатын төмен бағалар, аймақтағы сақталған саяси қысым, ақша айырбасының құбылмалылығы Қазақстан Республикасының экономикасына кері әсер етті және бұл болашақта жалғасуы мүмкін. Бұған құбылмалылықтың қысқаруы мен халықаралық қаржыландыруды тартудағы қиыншылықтардың пайда болуы кіреді.

2016 жылы 2016-2019 жж. мұнайға деген бағаның қысқаруына қатысты болжам бойынша, Қазақстанның экономикасы мұнай секторына айтарлықтай байланысты болуына қарай халықаралық рейтингтік агенттіктер Қазақстандағы несиелік рейтингтерді қысқарта бастады. Ұзақ мерзімді рейтингтер бойынша болжам «кері» саналады. Рейтинг бойынша кері болжамның болуы ақшалай несиелік саясатпен байланысты қатерлер мен сыртқы қатерлердің өсуі туралы агенттіктің болжамын, жаһандық шикізат нарығындағы әлсіз әрі тұрақты емес жағдайды ескере елестетуін көрсетеді.

2017 жылдың наурыз айында Standards & Poor's Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттік Қазақстанның ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді несиелік рейтингтерін «BBB-» және «A-3» деңгейіндегі шетелдік және ұлттық валютадағы міндеттер бойынша растады. Мұнымен қатар, «kzAA» деңгейіндегі ұлттық шкала бойынша рейтингтер расталды.

Қаржы нарықтары бұрынғыша тұрақтылықтың жоқ болуымен, бағаның жиі әрі айтарлықтай деңгейде өзгеруімен, сауда операциялары бойынша спредтердің артуымен сипатталады. Бұл экономикалық орта Қордың қызметіне және қаржы жағдайына әсер етеді. Басшылық Қордың тұрақты қызметін қамтамасыз етуге арналған тиісті шараларды қабылдайды. Десек те, ағымдағы экономикалық жағдайдың болашақтағы салдарын болжау қиын және басшылықтың ағымдағы күткендері мен бағасы іс жүзіндегі нәтижелерге ұқсамауы мүмкін.

Бұдан басқа Қазақстан Республикасындағы қаржы секторы Қазақстан Республикасының саяси, заңнамалық, салықтық және реттелмелі өзгерістеріне тап болады. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының перспективалары белгілі бір деңгейде Үкімет қабылдайтын экономикалық шаралардың тиімділігіне, құқықтық, бақылау және саяси жүйенің, яғни Қордың бақылауынан тыс міндеттердің дамуына байланысты.



## **2 Қор өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта (жалғасы)**

Басшылық «келтірілген шығындар моделін» пайдалану арқылы несиенің құнсыздануымен қордың деңгейін стандарт бухгалтерлік есептеу стандарттарына қолданылатын талаптарға сай анықтады. Бұл стандарттар өткен жағдайлардың нәтижесінде пайда болған құнсыздану шығындарын растауды талап етеді және болашақта болуы мүмкін құнсызданудың нәтижесін, мұндай жағдайлардың пайда болу мүмкіндігіне қарамастан құрылатын экономикалық ортаны қоса растауға тыйым салады. Осылайша, қаржы активтерінің ақырғы шығындары ағымдағы қордың деңгейіне ұқсас болмауы мүмкін. 4-ескертуді қараңыз.

Басшылық қаржы секторының, экономиканың дамуына әсер ететін барлық тенденцияларды, олардың болашақта Қордың қаржы жағдайына әсерін болжай алмайды. Басшылық Қордың тұрақтылығын сақтау мен қызметін дамыту үшін барлық тиісті шараларды қабылдауды ұсынады.

## **3 Есепке алу саясаты бойынша қағидалардың қысқаша мазмұны**

**Есеп беруді дайындаудың негіздері.** 2017 жылдың алты ай кезеңіне арналған осы қысқаша аралық қаржы ақпараты ҚЕХС (IAS) 34 «Қаржы бойынша аралық есепке» сай дайындалды. Оған қаржылық есептің толық пакетіне қажетті барлық ақпарат енбейді. Бұл есеппен танысуда 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған Қаржылық есептің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі «ҚЕХС») сай дайындалған бір жылдық қаржы бойынша есеп қолда бар болуы керек.

Жоғарыда айтылғанды ескермегенде, осы қысқаша аралық қаржы бойынша ақпаратты және 2016 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдық қаржылық есепті дайындауда бірыңғай есепке алу саясаты мен есептеу әдістері қолданылды. Анықталған жаңа стандарттар, интерпретациялар мен 2016 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылға арналған қаржылық есепте ашылған стандарттар 2017 жылдың 1 қаңтарында Қорға қатысты күшіне енді. Олардың Қордың қысқаша аралық қаржы бойынша ақпаратына айтарлықтай әсері болмады.

**Аралық кезеңдегі салықты бағалау.** Аралық кезеңге арналған кіріс бойынша салық шығындары тиімді салықтық мөлшерлемені қолданумен есептеледі. Ол жылдық кірістердің күтілген жалпы сомасына қолданылады. Мұндай жылдық кіріс аралық уақыт кезеңінде салықты төлеуге дейінгі кірістерге қолданылатын кіріс бойынша салықтың бағаланатын орташа жылдық мөлшерлемесін көрсетеді.

## **4 Есепке алу саясатын қолдану барысындағы маңызды бағалар мен кәсіби пайымдар**

Қысқаша аралық қаржы ақпаратын дайындау басшылықтың кәсіби пайымдарын, жорамалдарын, есеп айырысу бағаларын талап етеді. Олар есеп айырысу саясатына, активтер мен міндеттердің сомасына, кірістер мен шығындарға әсер етеді. Іс жүзіндегі нәтижелер осы есеп айырысу бағаларынан бөлек болуы мүмкін.

Осы қысқаша аралық қаржы ақпаратты, 2016 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған қаржылық есепті дайындауда басшылықпен Қордың есепке алу саясатын қолдануда жасаған бірегей маңызды кәсіби пайымдары, есепке алу бағаларындағы белгісіздіктің маңызды қорлар қолданылды.

**Қызметтің толассыздығы.** Басшылық осы қаржылық есепті қызметтің толассыздығын қамтамасыз ету негізінде дайындайды. Осы пайымды құру барысында, басшылық Қордың қаржылық жағдайын, ағымдағы мақсаттарды, операциялардың кіріс алып келуін және қаржы ресурстарына қолжетімділікті ескереді.

**Несиенің, клиент аванстарының, қаржы мекемелеріндегі қаражаттың құнсыздануы арқылы қордың қалпына келуі мен құнсызданудан түсетін шығындар.** Қор өзінің несиелік портфелін және қаржы мекемелеріндегі қаражатты тұрақты түрде құнсыздануға қатысты талдайды. Осы кезең бойынша шығынды кірістегі немесе шығындағы құнсызданудан көрсету керектігін анықтау барысында, Қор белгілі бір белгілердің бар болуына байланысты кәсіби пайымдарды қолданады. Мұндай белгілер белгілі бір жағдайда жеке несие бойынша қысқартылымның пайда болуынан бұрын несие портфелі мен қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша болашақтағы есептелетін ақша ағымының өлшенген қысқартылымы туралы мәлімет береді. Мұндай көрсеткішке қарыз берушінің төлем жасау статусының кері өзгерістері туралы деректер немесе активтер бойынша міндеттердің орындалмауына қатысты ұлттық, жергілікті экономикалық шарттар туралы мәліметтер енеді. Басшылық өткен жылдардағы шығындар туралы деректердің негізінде несиелік қатері, құнсызданудың объективті белгілері бар активтерге қатысты бағалауды қолданады. Соманы, болашақтағы ақшалай ағымды бағалауға арналған әдістер есеп айырысу мен фактілік шығындардың кез келген айырмашылықтарын азайту үшін тұрақты түрде талданады.

#### **4 Есепке алу саясатын қолданудағы маңызды бағалар мен кәсіби пайымдар (жалғасы)**

2017 жылдың 30 маусымында аяқталатын алты ай ішінде Қор қаржы мекемелеріндегі қаражат, клиенттерге берілетін несиелер мен аванс бойынша несиелік портфельдің құнсыздануынан пайда болған 497,434 мың теңге (2016 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай: 368,089 мың теңге сомасында құнсызданудан қорды қалпына келтіру) сомасындағы шығынның бар екенін растады. 8-ші және 9-шы ескертулерді қараңыз.

Қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша құнсызданудың шығындарын Қор жеке негізге қарай бағалайды. Құнсызданудың негізгі белгісі банкроттің дефолты немесе халықаралық рейтингтік агенттіктердің банкроттің несиелер рейтингін түсіруі саналады.

2017 жылдың 30 маусымында аяқталатын алты ай ішінде Қор «Delta Bank» АҚ қарыз сомасын мерзімінен бұрын өтеу бойынша жұмысын жалғастырды. 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап «Delta Bank» АҚ қолданыстағы есебінде көрсетілген уақытқа дейін негізгі қарыздан 4,582,482 мың теңге және несиелер бойынша Қорға бөлінген мөлшерлемелік сыйақыдан 791,161 мың теңге төленді.

2017 жылғы 28 сәуірде жасалған талап ету құқықтарына жеңілдік жасау шартына сай Қор «Delta Bank» АҚ-нан шағын және орта бизнеске берілген несиелер портфелін «Delta Bank» АҚ-ның негізгі қарыздың 15,443,912 мың теңге көлеміндегі несиесін және 253,529 мың теңге көлеміндегі үлестірілген сыйақысын төлеу есебінен қабылдады. Қордың басшылығы шағын және орта бизнеске берілетін жаңа несиелер портфелінің өділ құнын талап ету құқықтарына жеңілдік беру күніне 11,418,766 мың теңге көлемінде бағалады. Бұл бастапқыдағы несиелер көлемімен салыстырғанда несиелерден 4,278,675 мың теңге көлеміндегі шығынның пайда болғанын растауға алып келді. Өділ құнды бағалау барысында несиелерден күтілген ақшалай ағым 14% мөлшерінде нарықтағы пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталды және ол қарыз алушыларға қатысты арнайы несиелер қатерін ескере түзетілді. 9-шы және 19-шы ескертулерін қараңыз.

«Delta Bank» АҚ-ның қалған қарыз бөлігі 4,654,743 мың теңгені (31 желтоқсан, 2016 жыл.: 25,121,870 мың теңге) және нарықтағы мөлшерлемеден төмен берілген қарыздар бойынша жеңілдіктер 475,632 мың теңгені (2016 ж.: 4,151,448 мың теңге) құрады. Қордың басшылығы «Delta Bank» АҚ бойынша қарыз сомасының құнсыздануына қатысты тексеруді бағалап, оның 2,092,429 мың теңгені (31 желтоқсан, 2016 ж.: 2,092,468 мың теңге) құрайтынын анықтады. 8-ескертуді қараңыз.

**Туынды қаржы құралдары мен кейбір басқа да қаржы құралдарының өділ құны.** Қаржы құралдарының өділ құны туралы ақпаратты бағалау жорамал негізінде жүзеге асады. Бұл жағдайда бақыланатын нарықтық бағалар қолданылады; 23-ескертуде берілген.

2014 жылдың желтоқсан және 2015 жылдың қазан айларында, Қор 5-жылдық бекітілген своп шарттары коммерциялық банктен АҚШ долларында Азия Даму Банкінен (бұдан әрі «АДБ») қарыздарға қатысты валюталық қатерді азайту мақсатында жасады. 11-ескертуді қараңыз. Қор своп шарттарының өділ құнын есеп айырысу күніне қатысты бағалады. Бұл туынды қаржы құралдарының өділ құнының есеп айырысу күнінде 23,460,233 мың теңге (2016 жылғы 31 желтоқсан: 40,893,758 мың теңге) және туынды қаржы құралдарымен операция жасау шығындарының 2017 жылғы 30 маусымда аяқталатын алты ай ішінде 17,435,525 мың теңге (30 маусым, 2016 жылдағы алты ай ішінде: 720,869 мың теңге) екенін анықтауға жеткізді. Своп шарттарының өділ құнын 2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күй бойынша бағалауда 347.34 теңге 1 АҚШ долларына (2016 жылғы 31 желтоқсан: 368.92 теңге 1 АҚШ доллары) шақ келетін форвардтық айырбас бағамы қолданылды. Бұл есеп айырысу күніне қатысты своп шарттарының өділ құнының қысқаруына айтарлықтай әсер етті. Қор 2017 жылғы 30 маусым (2016 жылғы 30 маусымда аяқталатын алты ай ішінде: 224,671 мың теңге) аяқталатын алты ай ішінде АДБ қарыздары бойынша 4,430,561 мың теңге көлеміндегі шетелдік валютаны қайта бағалаудан түсетін таза кірісті растады.

Коммерциялық банктен жасалатын своп шарттары бойынша Қор жылдық үш пайызды төлейді. Бұл шығындардың 2017 жылғы 30 маусымда аяқталатын алты ай ішінде (2016 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде: 1,465,007 мың теңге) 148,902 мың теңге болуына алып келді.

2017 жылғы 30 маусымда аяқталатын алты ай ішінде жалпы сомасы 116,132 мың АҚШ доллары болатын 5-жылдық бекітілген своп шарттарын мерзімінен бұрын тоқтату іске асты. Нәтижесінде, 4,702,294 мың теңге көлеміндегі туынды қаржы құралдарымен жасалған операциядан түскен кірістің бар екені расталды.

Өділ құнды бағалау барысында Қор Қазақстанның мемлекеттік қатеріне қарай түзетілген АҚШ доллары мен теңге бойынша қатерсіз мөлшерлемелерді қолдану арқылы дисконтталған ақшалай ағым өдісін қолданды. 11-ші және 18-шы ескертулерді қараңыз.

#### **4 Есепке алу саясатын қолданудағы маңызды бағалар мен кәсіби пайымдар (жалғасы)**

**Байланысты тараптармен жасалатын операцияларды бастапқыда растау.** Өзінің әдеттегі қызметі барысында Қор байланысты тараптармен операциялар жүргізеді. ҚЕХС (IAS) 39 сай қаржы құралдары бастапқыда әділ құны бойынша көрсетілуі керек. Мұндай операцияларға арналған белсенді нарық болмаса, нарықтық немесе нарықтық емес пайыздық мөлшерлемеде операциялардың жүзеге асуын анықтау үшін кәсіби пайым қолданылады. Пайымның негізі байланысты емес тараптармен осыған ұқсас операция түрлеріне бағаның құрылуы және тиімді пайыздық мөлшерлемеге жасалатын анализ саналады. Байланысты тараптарға қатысты операциялардың шарттары 24-ші ескертуде берілген.

**Нарықтағы мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша бастапқы қаржы құралдарын растау.** Өзінің күнделікті қызметі барысында Қор үшінші тараптармен нарықтағы мөлшерлемеден төмен мөлшерлемеде операциялар жүргізеді. Оларға көбінесе байланысты тараптар кіреді. ҚЕХС (IAS) 39 сай қаржы құралдары бастапқыда әділ құн бойынша көрсетілуі керек. Пайымның негізі байланысты емес тараптармен осыған ұқсас операция түрлеріне бағаның құрылуы және тиімді пайыздық мөлшерлемеге жасалатын анализ саналады.

2014-2015 жылдары Қор 200 миллиард теңге сомасын 0.15% жылдық мөлшерлемеде 20 жыл ішінде өтеу мерзімімен «Байтерек» ҰБХ АҚ-нан алды. Қарызға алынған қаражаттың әділ құнын бағалау барысында 10-жылдық мемлекеттік облигациялар мен 20 жылға арналған қисық кірістен алынған жылдық базистік мөлшерлеме қолданылды.

2014-2015 жылдары 200 миллиард теңге көлемінде алынған қаражат коммерциялық банктерде 20 жылда өтеп бітіру мерзімімен 2% жылдық мөлшерлемеде толығымен үлестірілді. Банктерге берілген қарыздардың әділ құнын бағалау барысында Қордың басшылығы әр банктің арнайы несиелік қатерлерін қолданды. Оның негізінде әр несиелік рейтингке арналған несиелік дефолттық спрэд болды. Несиелік дефолттық спрэд 10-жылдық мемлекеттік облигациялар мен 20 жылға арналған қисық кірістен алынған жылдық базистік мөлшерлемеге түзетілді.

Тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану нарықтағы мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша бастапқы қаржы құралдарын растаудағы шығындар мен кірістерді растауға алып келді.

2014-2015 жылдары Қор АДБ банкінен 350 миллион АҚШ доллары көлемінде қаражатты 0.9207% жылдық пайыздық үстемемен және 5 жылда өтеп бітіру мерзімімен алды. Алынған қаражаттар АДБ растаған қазақстандық коммерциялық банктерінде толығымен үлестірілді. Қордың басшылығы осы қарыздардың әділ құнын бағалай отырып кәсіби пайым қолданды. Қордың басшылығы келесідей шешімге келді: қарыздарды алу және несиені беру бойынша шарттар жеткілікті түрде бірегей, Қор да, АДБ банкі де дамыту институты саналғандықтан, нарықта осыған ұқсас шарттар жоқ. Осыған сәйкес, шарттардың бағасы негізгі немесе ең тиімді нарықтың қолданыстағы бағасы санала отырып, шарт бойынша шығындарды ескере түзетуге қажетті болмайды. Яғни шарттардың бағасы қарыздың және бастапқыда расталып берілген несиенің әділ құнын көрсетеді және оған ешқандай түзетудің қажет жоқ. 12-ескертуді қараңыз.

**Берілген кепілдіктердің әділ құны.** 2015 жылы, Қор «Банк ЦентрКредит» АҚ-на арналған қарыздар бойынша бес жылдық кепілдіктерді берді. Ол қарыз қаражатты «Банк ЦентрКредит» АҚ Еуропалық Қайта Құру және Даму Банкінен (бұдан әрі «ЕҚҚДБ») 27,220 миллион теңге көлемінде алды. Қордың басшылығы осы кепілдіктердің әділ құнын 2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күйге сай «Банк ЦентрКредит» АҚ алған комиссиялық кірістердің сомасы негізінде, 164,166 мың теңге (2016 ж. 31 желтоқсан: 318,957 мың теңге) көлемінде бағалады.

2016 жылы, Қор «ForteBank» АҚ мен «КМФ» микроқаржылық ұйым (бұдан әрі «КМФ» МҚҰ) ЖШС серіктестігіне қарыздар бойынша кепілдіктер берді. Мұндай қарыз қаражатты «ForteBank» АҚ мен «КМФ» МҚҰ ұйымы ЕҚҚДБ банкінен 19,243 миллион теңге және 3,776 миллион теңге көлемінде алды. Қордың басшылығы үлестірілген комиссиялық кірістердің сомасына негізделген «ForteBank» АҚ мен «КМФ» МҚҰ 61,930 мың теңге мен 32,504 мың теңге көлемінде (2016 ж. 31 желтоқсан: 35,883 мың теңге мен 32,303 мың теңге тиісінше) алған осы кепілдіктердің әділ құнын бағалады. 14-ші және 22-шы ескертулерді қараңыз.

#### **5 Жаңа стандарттар мен түсініктер**

Жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсініктерді шығарылған күннен бастап күшіне енетін бірінші аралық қаржы бойынша есепті даярлау барысында қолдану керек. Өз күшіне 2017 жылдың 1 қаңтарында енетін жаңа немесе өзгертілген ҚЕХС және түсініктер арасында Қорға, Қордың қаржылық есебіндегі көрсеткіштерге, операциялар мен қалдықтарды бағалауға айтарлықтай әсер ететіндері жоқ.

**6 Ақша қаражаттары және олардың баламалары**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж. 30 маусым</b>	<b>2016 ж. 31 желтоқсан</b>
Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар	32,081,092	40,790,450
ҚРҰБ шотындағы қалдықтар (міндетті қорлардан басқа)	24,634,365	3,235,283
Кассадағы ақша қаражаттары	-	1,281
<b>Барлық ақша қаражаттары мен олардың баламалары</b>	<b>56,715,457</b>	<b>44,027,014</b>

Талап етілгенге дейінгі банк шоттарындағы қалдықтар шағын және орташа кәсіпкерлік субъектілерін субсидиялау үшін алынған қаражатты қамтиды. 13-ескертуді қараңыз.

Төмендегі кестеде 2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күйіне қатысты несие сапасы бойынша ақшалай қаражаттың баламалары мен ақшалай қаражаттың анализі берілген.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар</b>	<b>ҚРҰБ есептегі қалдық</b>	<b>Барлығы</b>
<i>Мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</i>			
- Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі	-	24,634,365	24,634,365
- BBB- және BBB+ аралығындағы рейтингпен	80	-	80
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	9,790,244	-	9,790,244
- B- және B+ аралығындағы рейтингпен	22,290,720	-	22,290,720
- D рейтингімен	6	-	6
- рейтингі жоқ	42	-	42
<b>Есепте бар ақшалай қаражатты қоспағандағы барлық ақшалай қаражат және баламалары</b>	<b>32,081,092</b>	<b>24,634,365</b>	<b>56,715,457</b>

Төмендегі кестеде 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күйге қатысты несие сапасы бойынша ақшалай қаражаттың баламалары мен ақшалай қаражаттың анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар</b>	<b>ҚРҰБ есептегі қалдық</b>	<b>Барлығы</b>
<i>Мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</i>			
- Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі	-	3,235,283	3,235,283
- BBB- және BBB+ аралығындағы рейтингпен	3,089	-	3,089
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	11,166,130	-	11,166,130
- B- және B+ аралығындағы рейтингпен	29,612,683	-	29,612,683
- CCC- және CCC+ аралығындағы рейтингпен	67	-	67
- рейтингі жоқ	8,481	-	8,481
<b>Есепке алынған ақшалай қаражатты қоспағандағы барлық ақшалай қаражат пен олардың эквиваленттері</b>	<b>40,790,450</b>	<b>3,235,283</b>	<b>44,025,733</b>

Кредиттік рейтинг Standard and Poor's рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын балама мәнге дейін айырбасталатын Standard and Poor's агенттігінің (бұл рейтинг болған жағдайда) және Moody's, агенттігінің рейтингіне негізделген.

«ССС» рейтингі бар және одан төмен ақшалай қаражат, рейтингі жоқ қаражаттар коммерциялық банктерде шағын және орта кәсіпорын субъектілерін субсидиялауға алынған қаражат болып саналады. Қор басшылығы бұл қаражаттардың құнсыздануына қатысты қор жасамады, себебі оларды толық мөлшерде қайтарып алынады деп есептейді.

Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 24-ескертуде берілген.

**7 Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж. 30 маусым</b>	<b>2016 ж. 31 желтоқсан</b>
Корпоративтік облигациялар	3,734,250	3,717,475
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	1,385,711	2,352,106
<b>Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын барлық құнды қағаздар</b>	<b>5,119,961</b>	<b>6,069,581</b>

Қор Қордың сауда портфелінің бөлігі болып табылмайтын, жоғарыда көрсетілген құнды қағаздарды қайтарып алынбайтын тәртіпте пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бастапқыда көрсетілетін құнды қағаздар ретінде топтастырды. Мұндай құнды қағаздар стратегияға сай әділ құн бойынша басқарылады және бағаланады. Олар Қордың инвестициялық саясатында бекітілген.

Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын санатқа жатқызылған, сондай-ақ, кредиттік тәуекелмен белгіленген шығынға алынатын қаражатты көрсететін құнды қағаздар әділетті құны бойынша көрсетіледі.

Төменде 2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күй бойынша несие сапасы бойынша шығындар мен кірістердің есеп есебінде әділ құн бойынша көрсетілген қарыздағы құнды қағаздардың анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Корпоративтік облигациялар</b>	<b>Қазақстандық мемлекеттік облигациялар</b>	<b>Барлығы</b>
<i>Мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</i>			
- BBB- және BBB+ аралығындағы рейтингпен	-	1,385,711	1,385,711
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	2,627,738	-	2,627,738
- B- және B+ аралығындағы рейтингпен	1,106,512	-	1,106,512
<b>Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын, мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған барлық борышқорлық құнды қағаздар</b>	<b>3,734,250</b>	<b>1,385,711</b>	<b>5,119,961</b>

Төменде 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша несие сапасы бойынша шығындар мен кірістердің есеп есебінде әділ құн бойынша көрсетілген қарыздағы құнды қағаздардың анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Корпоративтік облигациялар</b>	<b>Қазақстандық мемлекеттік облигациялар</b>	<b>Барлығы</b>
<i>Мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</i>			
- BBB- және BBB+ аралығындағы рейтингпен	-	2,352,106	2,352,106
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	2,468,232	-	2,468,232
- B- және B+ аралығындағы рейтингпен	1,249,243	-	1,249,243
<b>Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын, мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған барлық борышқорлық құнды қағаздар</b>	<b>3,717,475</b>	<b>2,352,106</b>	<b>6,069,581</b>

Кредиттік рейтинг Standard and Poor's рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын балама мөнге дейін айырбасталатын Standard and Poor's агенттігінің (бұл рейтинг болған жағдайда) және Moody's, агенттігінің рейтингіне негізделген.

23-ші ескертуді қараңыз. Ол кіріс пен шығынның әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздардың әділ құны бойынша бағаға қатысты. Байланысты таратар берген кіріс пен шығыс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын құнды қағаздарға қатысты ақпарат 24-ші ескертуде берілген.

## 8 Қаржы мекемелеріндегі қаражат

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2017 ж. 30 маусым	2016 ж. 31 желтоқсан
Қаржы мекемелері берген кредиттер	209,075,374	219,521,432
Үш айдан артық бастапқы мерзімі бар банктердің депозиттері	18,322,698	37,154,593
Несие портфелін құнсыздандырумен қорды есепке алмағанда	(14,148,812)	(14,211,579)
<b>Қаржы мекемелеріндегі барлық қаражат</b>	<b>213,249,260</b>	<b>242,464,446</b>

2017 жылдың 30-шы маусымында аяқталатын алты ай ішінде «Delta Bank» АҚ Қорға мерзімінен бұрын 15,697,441 мың теңге көлеміндегі қарызды талап қою құқығына жеңілдік жасау шарты аясында шағын және орта бизнеске арналған несие портфелін беру арқылы өтеді. Сондай-ақ, 4,582,482 мың теңге көлеміндегі қомақты ақшалай соманы негізгі қарыз бойынша берді.

Қаржы мекемесіне берілген басқа да несиелер бойынша артулар коммерциялық банктерде жалпы сомасы 22,346,800 мың теңге болатын ақшалай қаражатты, жалпы сомасы 26,279,380 мың теңге болатын жоспарлық, мерзімінен бұрын төлеу және нарықтағы мөлшерлеmeden төмен болатын 8,971,423 мың теңге көлеміндегі несиелер бойынша дисконтты амортизациялау есебінен үлестірілді.

Банктерде депозиттің азаюы жалпы сомасы 26,040,000 мың теңге болатын депозиттер бойынша төлем жасау мерзімінің келуіне және жалпы сомасы 8,107,960 теңгені құрайтын жаңа депозиттің үлестірілуіне қатысты.

Төменде 2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күй бойынша несие сапасы бойынша қаржы мекемелеріндегі қаражаттың анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Қаржы мекемелері берген кредиттер	Банктегі депозиттер	Барлығы
<i>Мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</i>			
- ВВ- және ВВ+ аралығындағы рейтингпен	43,372,415	-	43,372,415
- В- және В+ аралығындағы рейтингпен	145,892,886	18,322,698	164,215,584
- рейтингі жоқ	3,826,662	-	3,826,662
<b>Барлық мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</b>	<b>193,091,963</b>	<b>18,322,698</b>	<b>211,414,661</b>
<i>Жеке құнсызданғандар (тұтас сома)</i>			
- 30 күннен аз уақытта төлемнің кешігуі	1,052,432	-	1,052,432
- төлемді 30 және 90 аралығында кешіктірумен	4,179,111	-	4,179,111
- төлемді 181 және 360 аралығында кешіктірумен	10,003,118	-	10,003,118
- төлемді 360 күннен астам кешіктірумен	748,750	-	748,750
<b>Барлық жеке құнсызданғандар (тұтас сома)</b>	<b>15,983,411</b>	<b>-</b>	<b>15,983,411</b>
<b>Құнсыздануына байланысты қорларды есепке алмағанда</b>	<b>(14,148,812)</b>	<b>-</b>	<b>(14,148,812)</b>
<b>Қаржы мекемелеріндегі барлық қаражат</b>	<b>194,926,562</b>	<b>18,322,698</b>	<b>213,249,260</b>

**8 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)**

Төменде 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша несиелер сапасы бойынша қаржы мекемелеріндегі қаражаттың анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>	<b>Қаржы мекемелері берген кредиттер</b>	<b>Банктегі депозиттер</b>	<b>Барлығы</b>
<i>Мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</i>			
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	-	10,178,889	10,178,889
- B- және B+ аралығындағы рейтингпен	39,537,719	-	39,537,719
- CCC- және CCC+ аралығындағы рейтингпен	141,864,890	26,975,704	168,840,594
- рейтингі жоқ	4,708,120	-	4,708,120
<b>Барлық мерзімі өтіп кетпеген және құны жойылмаған</b>	<b>186,110,729</b>	<b>37,154,593</b>	<b>223,265,322</b>
<i>Жеке құнсызданғандар (тұтас сома)</i>			
- төлемді кешіктірмей	32,104,178	-	32,104,178
- төлемді 181 және 360 аралығында кешіктірумен	557,775	-	557,775
- төлемді 360 күннен астам кешіктірумен	748,750	-	748,750
<b>Барлық жеке құнсызданғандар (тұтас сома)</b>	<b>33,410,703</b>	<b>-</b>	<b>33,410,703</b>
<b>Құнсыздануына байланысты қорларды есепке алмағанда</b>	<b>(14,211,579)</b>	<b>-</b>	<b>(14,211,579)</b>
<b>Қаржы мекемелеріндегі барлық қаражат</b>	<b>205,309,853</b>	<b>37,154,593</b>	<b>242,464,446</b>

Кредиттік рейтинг Standard and Poor's рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын балама мәнге дейін айырбасталатын Standard and Poor's агенттігінің (бұл рейтинг болған жағдайда) және Moody's, агенттігінің рейтингіне негізделген.

2016 жылы «ССС» рейтингі бар қаржы мекемелеріндегі қаражаттар үш коммерциялық банкке берілетін несиелерді көрсетті. Қордың басшылығы осы несиелердің құнсыздануына қор жасамады, себебі оларды толығымен қайтып келеді деп санады.

Қаржы мекемесі берген қаражаттың құнсыздануы жөніндегі мәселені қарастыру кезінде, Қордың назар аударатын негізгі факторы оның мерзімінің өтіп кету күйі болып табылады. Осының негізінде жоғарыда Қор жеке тәртіпте құнсызданған деп анықтаған, қаржы мекемелеріне берілген қаражаттың қаржы мерзімі бойынша талдауды берді.

Төменде 2017 және 2016 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы қаржы мекемелеріндегі қаражаттың құнсыздануымен қордың өзгерісін талдау көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>	<b>2017 ж.</b>	<b>2016 ж.</b>	<b>2017 ж.</b>	<b>2016 ж.</b>
	<b>Қаржы мекемелері берген кредиттер</b>	<b>Қаржы мекемелері берген кредиттер</b>	<b>Банктегі депозиттер</b>	<b>Банктегі депозиттер</b>
<b>1 қаңтардағы құнсыздануға байланысты қор</b>	<b>14,211,579</b>	<b>-</b>	<b>1,293,013</b>	<b>-</b>
(Қорды қапына келтіру)/ кезең ішінде құнсызданудан қорға өткізу	(62,767)	-	375,543	-
<b>30 маусымдағы құнсызданудың қоры</b>	<b>14,148,812</b>	<b>-</b>	<b>1,668,556</b>	<b>-</b>

23-ші ескертуді қаржылық мекемедегі қаржылай соманың әр категориясының әділ құнын бағалауға қатысты қараңыз. Байланысты тараптарға қатысты операциялар бойынша ақпарат 24-ші ескертуде берілген.

**9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж. 30 маусым</b>	<b>2016 ж. 31 желтоқсан</b>
Шағын және орташа кәсіпорындар кредиттері	11,647,597	1,480,271
Шағын кредиттік ұйымдар кредиттері	981,631	947,083
Қаржылық жалгерліктегі таза инвестиция	104,734	124,913
Басқа кредиттер	9,984	17,039
Несие портфелінің құнсыздануымен қорды қоспағанда	(3,182,673)	(2,493,165)
<b>Барлық кредиттер мен клиенттер аванстары</b>	<b>9,561,273</b>	<b>76,141</b>

2017 ж. 28 сәуірдегі талап ету құқықтарына жеңілдік жасау аясында жасалған шарт аясында Қор АО «Delta Bank» АҚ-дан шағын және орта бизнеске берілген несиелер портфелін алды. Бұл әрекет «Delta Bank» АҚ-ға берілген негізгі қарыздың 15,443,912 мың теңге мен үлестірілген сыйақының 253,529 мың теңге көлемінде несиені өтеу тарапынан іке асты. Қордың басшылығы талап ету құқықтарына жеңілдік беру күнінде шағын және орта бизнеске берілген жаңа несиелер портфелінің әділ құнын 11,418,766 теңге көлемінде бағалады. Бұл бастапқы кездегі несиеден 4,278,675 мың теңге көлемінде шығынның болғанын растауға алып келді. 4-ші және 19-шы ескертулерді қараңыз.

Төменде 2017 жылғы 30 маусымда аяқталатын алты айдағы несиелер портфелінің құнсыздануымен қордың өзгеру анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Шағын және орта кәсіпорындарға несиелер</b>	<b>Микроқаржылық мекемелерге берілген несиелер</b>	<b>Қаржылық жалгерлікке таза инвестиция</b>	<b>Басқа несиелер</b>	<b>Барлығы</b>
<b>2017 жылғы 1 ақпандағы құнсыздану қоры</b>	<b>1,439,752</b>	<b>928,500</b>	<b>124,913</b>	-	<b>2,493,165</b>
Қорға өткізу/ (қорды қалпына келтіру) кезең ішінде құнсызданумен	698,773	46,686	(20,179)	-	725,280
Кезең ішінде үмітсіз саналған қаражаттар	(23,633)	(12,139)	-	-	(35,772)
<b>2017 ж. 30 маусымдағы несиелік портфелді құнсыздандыру қоры</b>	<b>2,114,892</b>	<b>963,047</b>	<b>104,734</b>	-	<b>3,182,673</b>

Төменде 2016 жылғы 30 маусымда аяқталатын алты айдағы несиелер портфелінің құнсыздануымен қордың өзгеру анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Шағын және орта кәсіпорындарға несиелер</b>	<b>Микроқаржылық мекемелерге берілген несиелер</b>	<b>Қаржылық жалгерлікке таза инвестиция</b>	<b>Басқа несиелер</b>	<b>Барлығы</b>
<b>1 ақпан 2016 жылдың құнсыздану қоры</b>	<b>1,466,763</b>	<b>1,120,532</b>	<b>128,010</b>	-	<b>2,715,305</b>
Кезең ішінде құнсызданумен қорды қалпына келтіру	2,253	(50,273)	(206)	-	(48,226)
Кезең ішінде үмітсіз саналған қаражаттар	(794)	-	-	-	(794)
<b>2016 жылғы 30 маусымдағы несиелік портфелді құнсыздандыру қоры</b>	<b>1,468,222</b>	<b>1,070,259</b>	<b>127,804</b>	-	<b>2,666,285</b>



**9 Клиенттерге кредиттер мен аванстар (жалғасы)**

Қаржы мекемелеріндегі кредиттер мен клиенттер аванстарының және де қаражаттың құнсыздануына байланысты қалпына келтіру және қорға бөлінген сома салыстырып тексеруі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>	<b>Еск.</b>	<b>Алты ай, 2017 ж. 30 маусыммен аяқталған</b>	<b>Алты ай, 2016 ж. 30 маусыммен аяқталған</b>
(Қорға өткізу)/ Бір кезеңнің ішінде клиенттерге несиелер және аванстардың құнсыздануынан қордың қалпына қайта келуі		(725,280)	48,226
Баланс есебінен шығарылған клиенттерге несиелер мен аванстарының құнсыздануына байланысты қорды қалпына келтіру		165,079	695,406
(Қорға өткізу)/қаржы мекемелерінде қаражаттың құнсыздануымен қордың қалпына келуі	8	62,767	(375,543)
<b>(Қорға өткізу)/ қаржы мекемелерінде клиенттерге несиелер мен аванстардың құнсыздануынан қалпына келуі</b>		<b>(497,434)</b>	<b>368,089</b>

23-ші ескертуді қаржылық мекемедегі қаржылай соманың әр категориясының әділ құнын бағалауға қатысты қараңыз. Байланысты тараптарға қатысты операциялар бойынша ақпарат 24-ші ескертуде берілген.

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Қаржы бойынша қысқартылған аралық ақпаратқа ескерту – 2017 жылғы 30 маусым**

**10 Негізгі құралдар**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Жер мен ғимарат</b>	<b>Кеңсе жиһазы мен құрал</b>	<b>Көлік құралдары</b>	<b>Барлығы</b>
2016 жылғы 1 қаңтардағы құны	2,419,167	1,520,753	303,633	4,243,553
Жинақталған амортизация	(258,362)	(675,589)	(103,456)	(1,037,407)
<b>Баланстық құн, 2016 ж. 1 қаңтар</b>	<b>2,160,805</b>	<b>845,164</b>	<b>200,177</b>	<b>3,206,146</b>
Түсімдер	-	156,102	-	156,102
Шығыстар	(257,261)	(106,138)	-	(363,399)
Амортизациялық аударымдар	(23,210)	(260,138)	(42,179)	(325,527)
Қорланған өтемпұлдың шығарылуы	8,361	55,723	-	64,084
Басқа	-	-	1,701	1,701
<b>Баланстық құн, 2016 ж. 31 желтоқсан</b>	<b>1,888,695</b>	<b>690,713</b>	<b>159,699</b>	<b>2,739,107</b>
2016 жылғы 31 желтоқсандағы құны	2,161,906	1,570,717	305,334	4,037,957
Жинақталған амортизация	(273,211)	(880,004)	(145,635)	(1,298,850)
<b>Баланстық құн, 2016 ж. 31 желтоқсан</b>	<b>1,888,695</b>	<b>690,713</b>	<b>159,699</b>	<b>2,739,107</b>
Түсімдер	-	48,504	-	48,504
Шығыстар	-	(24,065)	-	(24,065)
Амортизациялық аударымдар	(10,324)	(122,232)	(20,064)	(152,620)
Қорланған өтемпұлдың шығарылуы	-	20,507	-	20,507
<b>Баланстық құн 2017 ж. 30 маусым</b>	<b>1,878,371</b>	<b>613,427</b>	<b>139,635</b>	<b>2,631,433</b>
2017 ж. 30 маусымдағы құны	2,161,906	1,595,156	305,334	4,062,396
Жинақталған амортизация	(283,535)	(981,729)	(165,699)	(1,430,963)
<b>Баланстық құн, 2017 ж. 30 маусым</b>	<b>1,878,371</b>	<b>613,427</b>	<b>139,635</b>	<b>2,631,433</b>

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Қаржы бойынша қысқартылған аралық ақпаратқа ескерту – 2017 жылғы 30 маусым**

**11 Басқа активтер**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж. 30 маусым</b>	<b>2016 ж. 31 желтоқсан</b>
Туынды қаржы құралдары	23,460,233	40,893,758
Дебиторлық берешек	874,362	603,436
Құнсыздануына байланысты қорларды есепке алмағанда	(295,786)	(296,846)
<b>Басқа активтер құрамындағы барлық қаржы активтері</b>	<b>24,038,809</b>	<b>41,200,348</b>
Төлемегені үшін алынған қамсыздандыру	655,972	521,954
Қызметтер үшін алдын ала төлем	393,171	384,509
Шикізаттар мен материалдар	60,336	47,025
Кіріс салығынан басқа салықтар	22,332	107,439
Басқа	54,251	20,169
Құнсыздануына байланысты қорларды есепке алмағанда	(188,633)	(187,218)
<b>Барлық басқа активтер</b>	<b>25,036,238</b>	<b>42,094,226</b>

Туынды қаржы құралдары қаржы институттарымен бірге валюта айырбастау бойынша операциялардың баланстық құнын қамтиды. 4-ші және 18-шы ескертулерді қараңыз.

Төленбеген қаражат үшін жеке алынған қамсыздандыруға Қор мерзімі өткен несиелерді реттеу кезінде тартып алатын жылжымайтын мүлік нысандары жатады. Қор осы активтерді болашақта сатуды болжайды. Бұл активтер сатылымға арналған ұзақ мерзімді активтерді анықтауға жатпайды. Олар ҚЕХС (IAS 2) «Қорларға» сай тауарлық-материалдық қорлар ретінде жіктеледі. Бұл активтер бастапқыда сатып алудың әділ құны бойынша расталған.

2017 және 2016 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішіндегі құнсызданудан қордың өзгеру анализі

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж.</b>			<b>2016 ж.</b>		
	<b>Басқа қаржы активтері</b>	<b>Басқа активтер</b>	<b>Барлығы</b>	<b>Басқа қаржы активтері</b>	<b>Басқа активтер</b>	<b>Барлығы</b>
<b>1 қаңтардағы құнсыздануға байланысты қор</b>	<b>296,846</b>	<b>187,218</b>	<b>484,064</b>	<b>213,002</b>	<b>290,977</b>	<b>503,979</b>
Кезең бойына құнсыздануға байланысты қорға бөлінген сома/ (қорды қалпына келтіру)	(1,060)	1,415	355	107,391	(108,579)	(1,188)
Кезең бойына үмітсіз ретінде есептен шығарылған қаражат	-	-	-	-	-	-
<b>30 маусымдағы құнсыздануға байланысты қор</b>	<b>295,786</b>	<b>188,633</b>	<b>484,419</b>	<b>320,393</b>	<b>182,398</b>	<b>502,791</b>

2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күй бойынша басқа жа активтердің құрамына 484,419 мың теңге көлеміндегі (2016 жылғы 31 желтоқсан: 502,791 мың теңге) мерзімі өткен дебиторлық қарыз кіреді, барлық дебиторлық қарыз бір жылдан артық мерзімнен өтіп кеткен.

Басқа да қаржы активтерінің әр түрінің әділ құнын бағалау туралы ақпарат 23-ші ескертуде берілген. Байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша ақпарат 24-ші ескертуде берілген.

## 12 Қарыз қаражат

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж. 30 маусым</b>	<b>2016 ж. 31 желтоқсан</b>
Азия Даму Банкі	81,772,699	117,172,162
«Байтерек» ҰБҚ АҚ	69,812,775	67,780,290
«Самрук-Казына» АҚ	25,243,456	25,279,304
Муниципалдық органдар	24,620,449	13,077,165
ҚР Қаржы Министрлігі	365,120	378,557
«Байтерек Девелопмент» АҚ	-	182,273
<b>Барлық қарыз қаражат</b>	<b>201,814,499</b>	<b>223,869,751</b>

2014 жылдың қазан айында Қор АБР-ден 122 миллион АҚШ доллары көлемінде 0.57% жылдық мөлшерлемеден, 2019 жылдың қазан айында өтеліп біту мерзімі шартында қарыз алды. 2015 жылдың қазан айында Қор АДБ банкінен 0.9207% жылдық мөлшерлемеден 2020 жылдың қыркүйек айында өтеліп біту мерзімі шартында қарыз алды. Барлық алынған қарыздар АДБ құптаған қазақстандық коммерциялық банктерге үлестірілді. 4-ескертуді қараңыз. 30 маусым, 2017 жылы аяқталған алты ай ішінде Қор 96,777 мың АҚШ доллары (эквиваленті 30,813,575 мың теңге) көлемінде АДБ қарыздары бойынша мерзімінен бұрын қаражатты құйды. 30 маусым, 2017 жылы аяқталған алты ай ішінде Қор АДБ банкінен алған қарыздан түскен таза кірістің шетел валютасын қайта бағалау арқылы 4,430,561 мың теңге (30 маусым, 2016 ж. Аяқталған алты айда: 224,671 мың теңге) екенін растады.

2014 жылдың сәуір және желтоқсан айларында Қор «Байтерек» ҰБХ АҚ аналық компаниясынан 100 миллиард теңге және 50 миллиард теңге көлемінде алды. Тиісінше, жылдық пайыздық мөлшерлеме 0.15% болды және өтеп біту мерзімін 2034 жыл саналды. 2015 жылдың наурыз айында, Қор аналық компаниядан 50 миллиард теңге көлемінде қарызды 0.15% нарықтан төмен жылдық мөлшерлемеден 2035 жылға дейін өтеп біту шартында алды. Қаражат қазақстандық банктерде үлестіру үшін алынды. Мұндай банктер өндіріспен айналысатын шағын және орта бизнесті дамытуды қолдау бойынша мемлекеттік бағдарламаға қатысу үшін мемлекет растаған қаржы институттары болды. Барлық алынған қаражат коммерциялық банктерде үлестірілді. 4-ескертуді қараңыз.

Басқа қарыз қаражат бекітілген мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес шағын және орташа бизнес кәсіпорнын дамытуға қаржылай көмек көрсету үшін коммерциялық банктерге қаражат беру мақсатында алынды. 30 маусым, 2017 жылы аяқталған алты ай ішінде Қор 11,950 миллион теңге (2016 ж.: 5,350 миллион теңге) қарызды муниципалдық органдардан алды.

Басқа да қаржы активтерінің әр категорияның әділ құнын бағалау туралы ақпарат 23-ші ескертуде берілген

Байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша ақпарат 24-ші ескертуде берілген.

## 13 Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 ж. 30 маусым</b>	<b>2016 ж. 31 желтоқсан</b>
Муниципалдық органдар	11,719,043	11,218,234
Банктер	325,196	3,123,588
<b>Субсидиялау бағдарламасы бойынша барлық міндеттеме</b>	<b>12,044,239</b>	<b>14,341,822</b>

Субсидиялау бағдарламасы бойынша міндеттер муниципалдық органдармен үлестіріледі. Бұдан әрі мұндай қаражат жергілікті банктерге «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасына сай жобаны мемлекетпен субсидиялау бойынша төлем ретінде беріледі.

Субсидиялау бағдарламасы бойынша әділ құнды бағалау туралы ақпарат 23-ескертуде берілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 24-ескертуде берілген.

#### 14 Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Еск.	2017 ж. 30 маусым	2016 ж. 31 желтоқсан
Келешек кезең кірістері		3,800,632	3,755,848
Қаржылық кепілдіктер (несие сипатындағы міндеттер бойынша қор)	22	1,793,726	1,507,370
<b>Алдағы кезеңдердің барлық кірістері мен несие сипатындағы міндеттердің қорлары</b>		<b>5,594,358</b>	<b>5,263,218</b>

2015 жылы Қор «Банк ЦентрКредит» АҚ-ға арналған бес жылдық кепілдікті берді. «Банк ЦентрКредит» АҚ ЕҚҚДБ банкінен 27,220 миллион теңге сомасында алынды. Қордың басшылығы осы кепілдіктің әділ құнын 2017 жылғы 30 маусымдағы жай-күй бойынша бағалады. Оның негізделіп, үлестірілген сомасы «Банк ЦентрКредит» АҚ 164,166 мың теңге (2016 ж. 31 желтоқсан: 318,957 мың теңге) көлемінде берілді.

2016 жылы Қор «ForteBank» АҚ және «КМФ» МҚҰ ұйымдарына қарыздар бойынша кепілдіктер берді. «ForteBank» АҚ және «КМФ» МҚҰ ұйымдары ЕҚҚДБ банкінен 19,243 миллион теңге мен 3,776 миллион теңге көлемінде алды. Қордың басшылығы осы кепілдіктердің әділ құнын бағалады. Ол «ForteBank» АҚ және «КМФ» МҚҰ ұйымдарынан 61,930 мың теңге және 32,504 мың теңге (2016 ж. 31 желтоқсан: 35,883 мың теңге және 32,303 мың теңге, тиісінше) көлемінде алынған сомада үлестірілген комиссиялық кірістің негізінде жасалды. 4-ші және 22-шы ескертулерді қараңыз.

Қаржылық кепілдіктер Қордың «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасын шағын және орта бизнес субъектілері үшін орындаудың кепілдіктері саналады. Бұл бағдарламаны мемлекет «Бизнестің жол картасы - 2020» бағдарламасын растау туралы 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 Қаулыға сай субсидиялайды.

Бағдарлама аясында Қор бағдарлама мен шағын немесе орташа бизнес координаторы арасындағы қаржы агенттігі болып табылады. Қорға жергілікті деңгейдегі бағдарлама координаторы төлейтін комиссия құны қаржылық кепілдеме сомасының 20%-н құрайды. Алынған комиссия құны шығарылған кепілдеменің қызмет көрсету мерзімінде тура кірістерге қатысты мерзімі ұзартылған кірістерге жатқызылады.

Болашақта түсетін кірістің әділ құнды бағалау туралы ақпарат және несиелік сипаттағы қор 23-ескертуде берілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 24-ескертуде берілген.

#### 15 Басқа міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2017 ж. 30 маусым	2016 ж. 31 желтоқсан
Төлем дивиденті	1,678,218	-
Есептелген міндеттемелер мен басқа кредиторлар	729,619	1,136,035
Негізгі қызмет бойынша несиелік қарыз	95,819	98,917
<b>Барлық қаржы міндеттемелері</b>	<b>2,503,656</b>	<b>1,234,952</b>
Алынған аванстар	363,645	35,761
Қолданылмаған демалыс күндері бойынша қорлар	210,889	220,137
Қызметкерлер сыйақылары бойынша есептелген шығындар	102,863	56,105
Кіріс салығын қоспағандағы төлемге салынатын салықтар	60,746	258,074
Басқа	592	37,537
<b>Барлық басқа міндеттемелер</b>	<b>3,242,391</b>	<b>1,842,566</b>

Барлық жоғарыда көрсетілген міндеттемелер есептілік мерзімі аяқталғанда 12 ай ішінде қайтарылады.

Әр басқа қаржы міндеттерінің әділ құны туралы ақпарат 23-ескертуде берілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 24-ескертуде берілген.

## 16 Акционерлік капитал

<i>Мың қазақстандық теңгеде, акция санын қоспағанда</i>	<b>Қарастырылатын акция саны (мың.)</b>	<b>Қарапайым акциялар</b>	<b>Барлығы</b>
<b>1 қаңтар, 2016 жылға</b>	<b>27,462</b>	<b>72,920,273</b>	<b>72,920,273</b>
Берілген жаңа акциялар	-	-	-
<b>30 маусым, 2016 жылға</b>	<b>27,462</b>	<b>72,920,273</b>	<b>72,920,273</b>
<b>2016 жылғы 31 желтоқсанда</b>	<b>27,462</b>	<b>72,920,273</b>	<b>72,920,273</b>
Берілген жаңа акциялар	-	-	-
<b>30 маусым, 2017 жылға</b>	<b>27,462</b>	<b>72,920,273</b>	<b>72,920,273</b>

25 мамыр, 2017 жылы Жалғыз акционер жиналысында Қор 31 желтоқсан, 2016 жылы аяқталған 1,678,218 мың сомасындағы дивидендті жариялады. Қор басқа қаржы міндеттерінің құрамындағы барлық соманың міндеттерін растады. 15-ескертуді қараңыз.

25 мамыр, 2016 жылы Жалғыз акционер жиналысында Қор 31 желтоқсан, 2015 жылы аяқталған жыл үшін 2,000,075 мың теңге көлеміндегі дивидендті жариялады. Дивидендтің барлық сомасы 13 шілде, 2016 жылы төленді.

## 17 Пайыздық кірістер мен шығындар

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>Алты ай, 30 маусым 2017 ж аяқталған.</b>	<b>Алты ай, 30 маусым 2016 ж аяқталған.</b>
<b>Пайыздық кірістер</b>		
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	16,757,188	11,499,862
Ақшалай қаражат пен олардың баламалары	1,920,122	2,330,753
Кредиттер мен клиенттер аванстары	837,547	119,471
Кіріс немесе шығын арқылы бағаланатын құнды қағаздар	200,684	205,937
Сатылым үшін қолда бар инвестициялық құнды қағаздар	26,217	88,200
<b>Барлық пайыздық кірістер</b>	<b>19,741,758</b>	<b>14,244,223</b>
<b>Пайыздық шығындар</b>		
Қарыз қаражат	(3,844,557)	(4,407,990)
<b>Барлық пайыздық шығындар</b>	<b>(3,844,557)</b>	<b>(4,407,990)</b>
<b>Таза пайыздық кірістер</b>	<b>15,897,201</b>	<b>9,836,233</b>

30 маусым, 2017 жылы аяқталған алты ай ішінде пайыздық кіріске 8,971,423 мың теңге (30 маусым, 2016 ж. аяқталған алты ай: 1,222,506 мың теңге) көлеміндегі пайыздық кірістер кіреді.

30 маусым, 2017 жылы аяқталған алты ай ішінде пайыздық шығынға 2,032,484 мың теңге (30 маусым, 2016 ж. аяқталған алты ай: 1,917,650 мың теңге) көлеміндегі пайыздық шығындар кіреді.

**18 Қаржылық туынды құрылдарымен орындалатын операциялардың кірістерін есепке алмағандағы шығындар**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Алты ай, 30 маусым 2017 ж аяқталған.	Алты ай, 30 маусым 2016 ж аяқталған.
Своп бойынша іске аспаған шығындар	(17,433,525)	(720,869)
Своп бойынша іске асқан кірістер	4,702,294	53,123
Айырбас келісімшарттары бойынша пайыздық шығындар	(1,148,902)	(1,465,007)
Индекстелген төлемдер бойынша іске аспаған шығындар	120,196	(192,736)
<b>Қаржылық туынды құралдармен жасалатын операциялардан түсетін кірістерді ескермегенде барлық шығындар</b>	<b>(13,759,937)</b>	<b>(2,325,489)</b>

Операциялардың толық сипаттамасы мен қаржылық нәтижелерді бағалау есеп айырысу саясатындағы Маңызды бағалау мен кәсіби пайымдарда берілген. – Туынды қаржы құралдарының және кейбір басқа қаржы құралдарының әділ құны (4-ескерту).

**19 Нарықтағы мөлшерлемеден төмен мөлшерлемеден бастапқы активтерді қабылдаудан туындайтын шығындар**

30 маусым, 2017 жылы аяқталған алты ай ішінде нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлемедегі активтерді бастапқыда растаудан келетін шығын 4,278,675 мың теңгені құрады (30 маусым, 2016 жыл алты ай ішінде аяқталған.: нөл).

Операциялардың толық сипаттамасы мен қаржылық нәтижелерді бағалау есеп айырысу саясатындағы Маңызды бағалау мен кәсіби пайымдарда берілген. Қаржы мекемедегі клиенттерге берілетін несиелердің, аванстардың, қаражаттың құнсыздануынан қордың қалпына келуі мен құнсызданудан келетін шығын – (4-ескерту).

**20 Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар**

Кіріске қатысты салық бойынша шығындар, кезең ішінде кіріс немесе шығын құрамында көрсетілген, келесілерді қамтиды:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Алты ай, 2017 ж. 30 маусыммен аяқталған.	Алты ай, 2016 ж. 30 маусыммен аяқталған.
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы шығындар	-	-
Кейінге қалдырылған салық салу	165,386	1,728,619
<b>Кезеңде түскен кіріске қойылатын салық бойынша шығындар</b>	<b>165,386</b>	<b>1,728,619</b>

**21 Қаржы тәуекелдерін басқару**

Тәуекелдерді басқару қор қызметінің негізінде жатыр және Қордың операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Қор тәуекелдерді тұрақты түрде оларды анықтау, мониторинг жасау, бағалау және бақылау процесі барысында, сондай-ақ, тәуекел мен басқа да ішкі бақылау жүйелеріне лимиттерді орнату арқылы басқарады. Тәуекелдерді басқару процесі Қордың тұрақты табысын сақтап қалу үшін өте маңызды болып табылады, сондықтан Қордың әрбір қызметкері оның міндеттемелерімен байланысты тәуекелдерді басқаруға жауапты. Баға тәуекелін, сыйақы мөлшерлемесі мен валюталық тәуекел өзгерістері тәуекелін, сондай-ақ, кредиттік тәуекел мен өтемаздық тәуекелін қамтитын нарық тәуекелі өз қызметтерін жүзеге асыру процесі кезінде Қорға кездесетін негізгі тәуекелдер болып табылады.

30 маусым 2017 жылы, 2016 жылы сияқты аяқталған алты ай ішінде Қор қаржылық қатерлерді басқару мақсаттарын, саясатын, процестерін, қатерлерді бағалау әдістерін қолданды.

**21 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)**

**Валюталық қатер.** 30 маусым, 2017 жыл бойынша валюта қиығындағы қаржылық активтер мен міндеттердің құрылымы келесідей:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Басқа	Барлығы
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>				
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары	53,456,975	3,258,438	44	56,715,457
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	5,119,961	-	-	5,119,961
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	206,000,521	7,248,739	-	213,249,260
Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз	9,466	-	-	9,466
Кредиттер мен клиенттер аванстары	9,561,273	-	-	9,561,273
Сатылым үшін қолда бар инвестициялық құнды қағаздар	451,882	-	-	451,882
Басқа қаржы активтері	578,576	-	-	578,576
<b>Барлық қаржы активтері</b>	<b>275,178,654</b>	<b>10,507,177</b>	<b>44</b>	<b>285,685,875</b>
<b>ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>				
Қарыз қаражат	119,676,680	82,137,819	-	201,814,499
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	12,044,239	-	-	12,044,239
Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор	5,594,358	-	-	5,594,358
Басқа қаржы міндеттемелері	2,503,656	-	-	2,503,656
<b>Барлық қаржы міндеттемелері</b>	<b>139,818,933</b>	<b>82,137,819</b>	<b>-</b>	<b>221,956,752</b>
<b>30 маусым, 2017 жыл бойынша валюталық туынды құралдарға дейінгі таза позиция</b>	<b>135,359,721</b>	<b>(71,630,642)</b>	<b>44</b>	<b>63,729,123</b>
<b>ВАЛЮТАЛЫҚ ТУЫНДЫ ҚҰРАЛДАР</b>				
Туынды қаржы құралдарының талаптары	-	66,688,262	-	66,688,262
Туынды қаржы құралдарының міндеттемелері	(43,228,029)	-	-	(43,228,029)
<b>30 маусым, 2017 жыл бойынша таза позиция</b>	<b>92,131,692</b>	<b>(4,942,380)</b>	<b>44</b>	<b>87,189,356</b>



## 21 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюта қиығындағы қаржы активтері мен міндеттерінің құрылымы мына түрде берілуі мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Басқа	Барлығы
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>				
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары	43,998,185	23,823	5,006	44,027,014
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	6,069,581	-	-	6,069,581
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	237,789,754	4,674,692	-	242,464,446
Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз	43,508	-	-	43,508
Кредиттер мен клиенттер аванстары	76,141	-	-	76,141
Сатылым үшін қолда бар инвестициялық құнды қағаздар	556,791	-	-	556,791
Басқа қаржы активтері	306,590	-	-	306,590
<b>Барлық қаржы активтері</b>	<b>288,840,550</b>	<b>4,698,515</b>	<b>5,006</b>	<b>293,544,071</b>
<b>ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>				
Қарыз қаражат	106,319,032	117,550,719	-	223,869,751
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	14,341,822	-	-	14,341,822
Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор	5,263,218	-	-	5,263,218
Басқа қаржы міндеттемелері	1,234,952	-	-	1,234,952
<b>Барлық қаржы міндеттемелері</b>	<b>127,159,024</b>	<b>117,550,719</b>	<b>-</b>	<b>244,709,743</b>
<b>2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталық туындыға дейінгі таза позиция</b>	<b>161,681,526</b>	<b>(112,852,204)</b>	<b>5,006</b>	<b>48,834,328</b>
<b>ВАЛЮТАЛЫҚ ТУЫНДЫ ҚҰРАЛДАР</b>				
Туынды қаржы құралдарының талаптары	-	132,400,007	-	132,400,007
Туынды қаржы құралдарының міндеттемелері	(91,506,249)	-	-	(91,506,249)
<b>31 желтоқсан, 2016 жыл бойынша таза позиция</b>	<b>70,175,277</b>	<b>19,547,803</b>	<b>5,006</b>	<b>89,728,086</b>

Жоғарыда берілген туынды қаржы құралдары монетарлық қаржы активтері немесе монетарлық қаржы міндеттемелері болып табылады, бірақ Қордың жалпы тәуекелін беру мақсатында бөлек берілген.

Әрбір бағанда берілген туынды құралдар бойынша Қор позициясы әрбір контрагент бойынша неттинг позициясына (және төлемдерге) дейінгі сатып алу (оң сома) немесе сату (теріс сома) туралы келісімге келген сәйкес валютаның есептілік мерзімінің соңында әділетті құнын көрсетеді. Жоғарыда берілген талдау тек монетарлық активтер мен міндеттелерді қамтиды. Қор үлескерлік құралдарға салынатын инвестициялар мен монетарлық емес активтер айтарлықтай валюталық тәуекелдің туындауына әкелмейді деп есептейді.

**21 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)**

**Өтімділік қатері.** Төменде берілген кестеде 30 маусым, 2017 жыл жай-күйі бойынша төлем жасау мерзімі бойынша дисконтталған қаржы активтері мен дисконтталмаған міндеттердің анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейін және 1 айдан аз уақытта	1 және 3 ай аралығында	3 және 6 ай аралығында	6 және 12 ай аралығында	1 жылдан астам	Барлығы
<b>30 июня 2017 года</b>						
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>						
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары	56,715,457	-	-	-	-	56,715,457
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	-	-	2,627,738	695,888	1,796,335	5,119,961
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	1,428,253	11,973,371	5,890,917	17,389,708	176,567,011	213,249,260
Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз	9,466	-	-	-	-	9,466
Кредиттер мен клиенттер аванстары	278,178	3,283,720	841,487	1,186,880	3,971,008	9,561,273
Сатылымға арналған қолда бар инвестициялық құнды қағаздар	-	-	-	-	451,882	451,882
<i>Жалпы негізде орындалатын айырбастау, өсеп:</i>						
- түсім	-	-	-	-	66,688,262	66,688,262
- жылыстау	(54,873)	(116,643)	-	(648,471)	(42,408,042)	(43,228,029)
Басқа қаржы активтері	578,576	-	-	-	-	578,576
<b>Барлық қаржы активтері</b>	<b>58,955,057</b>	<b>15,140,448</b>	<b>9,360,142</b>	<b>18,624,005</b>	<b>207,066,456</b>	<b>309,146,108</b>
<b>ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>						
Қарыз қаражат	1,232,072	679,053	835,412	1,822,691	358,166,417	362,735,645
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	12,044,239	-	-	-	-	12,044,239
Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор	5,594,358	-	-	-	-	5,594,358
Басқа қаржы міндеттемелері	2,503,656	-	-	-	-	2,503,656
<b>Қаржы міндеттемелері бойынша барлық ықтимал келешек төлемдер</b>	<b>21,374,325</b>	<b>679,053</b>	<b>835,412</b>	<b>1,822,691</b>	<b>358,166,417</b>	<b>382,877,898</b>
<b>Қаржы құралдары бойынша өтемділік алшақтығы</b>	<b>37,580,732</b>	<b>14,461,395</b>	<b>8,524,730</b>	<b>16,801,314</b>	<b>(151,099,961)</b>	<b>(73,731,790)</b>

## 21 Қаржы тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Төменде берілген кестеде 31 желтоқсан, 2016 жыл жай-күйі бойынша төлем жасау мерзімі бойынша дисконтталған қаржы активтері мен дисконтталмаған міндеттердің анализі берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейін және 1 айдан аз уақытта	1 және 3 ай аралығында	3 және 6 ай аралығында	6 және 12 ай аралығында	1 жылдан астам	Барлығы
<b>31 желтоқсан 2016 жыл</b>						
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>						
Ақша қаражаттар мен олардың баламалары	44,027,014	-	-	-	-	44,027,014
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	-	-	-	3,453,111	2,616,470	6,069,581
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	2,231,318	11,143,907	24,153,854	28,313,490	176,621,877	242,464,446
Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз	43,508	-	-	-	-	43,508
Кредиттер мен клиенттер аванстары	19,882	3,902	9,331	10,970	32,056	76,141
Сатылымға арналған қолда бар инвестициялық құнды қағаздар	-	-	-	-	556,791	556,791
<i>Жалпы негізде орындалатын айырбастау, есеп:</i>						
- түсім			33,057,725	9,345,144	89,997,138	132,400,007
- жылыстау	(168,186)	(114,442)	(26,433,649)	(5,274,965)	(59,515,007)	(91,506,249)
Басқа қаржы активтері	306,590	-	-	-	-	306,590
<b>Барлық қаржы активтері</b>	<b>46,460,126</b>	<b>11,033,367</b>	<b>30,787,261</b>	<b>35,847,750</b>	<b>210,309,325</b>	<b>334,437,829</b>
<b>ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>						
Қарыз қаражат	1,687,800	58,688	75,251	223,154	221,824,858	223,869,751
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	14,341,822	-	-	-	-	14,341,822
Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор	5,263,218	-	-	-	-	5,263,218
Басқа қаржы міндеттемелері	1,234,952	-	-	-	-	1,234,952
<b>Қаржы міндеттемелері бойынша барлық ықтимал келешек төлемдер</b>	<b>22,527,792</b>	<b>58,688</b>	<b>75,251</b>	<b>223,154</b>	<b>221,824,858</b>	<b>244,709,743</b>
<b>Қаржы құралдары бойынша өтемділік алшақтығы</b>	<b>23,932,334</b>	<b>10,974,679</b>	<b>30,712,010</b>	<b>35,624,596</b>	<b>(11,515,533)</b>	<b>89,728,086</b>

## **22 Шартты және келісімді міндеттемелер**

**Соттың талқылауы.** Уақыт өте келе ағымдағы қызмет барысында Қорға қатысты шағымдар сот органдарына түсуде. Жеке бағалауға, сондай-ақ, ішкі кәсіби кеңесшілердің ұсыныстарына негізделіп, Қор басшылығы олар бойынша талқылану Қорды айтарлықтай шығындарға әкелмейді және сәйкесінше қаржылық есептілікте осы талқылану бойынша шығындарды жабуға жұмсалатын қорды құрмайды деп есептейді.

**Салық заңнамасы.** Қазақстан Республикасының салық және кеден заңнамасы әртүрлі түсіндірме мүмкіндігіне жол береді және жиі өзгерістер енгізіліп тұрады. Басшылықтың қордың операциялары мен қызметіне қатысты заңды түсіндіруіне сәйкес органдардың қарсы болуы мүмкін. Қазақстандық салық органдары заңды түсіндіру және төлемдерді бағалау кезінде өте қатал позицияны ұстануы мүмкін және бұрын қарсы болмаған операциялармен және қызметтермен келіспеушіліктің туындауы мүмкін. Нәтижесінде айтарлықтай көп сомада қосымша салық, айыппұл немесе өтемпұл салынуы мүмкін. Салық мерзімдері тексеру орындалатын алдыңғы жылдан бес күнтізбелік жыл ішінде салықтың төленуін тексеру мақсатында сәйкес салық органдары үшін ашық болып сақталады. Жеке жағдайларда тексерулер ұзағырақ мерзімдерді қамтуы мүмкін.

Компаниялар арасындағы операциялар нәтижесінде туындайтын салық міндеттемелері осындай операцияларда қолданылатын нақты баға негізінде анықталады. Қазақстан Республикасындағы трансферттік бағаны түрлендіру ережесін интерпретациялауды әрі қарай дамыту және Қазақстан Республикасының салық органдары қолданатын әдіске өзгерістер енгізу ықтималдығы бар, бұл трансферттік бағалардың келешекте талқылануы мүмкін. Қазақстан Республикасындағы трансферттік бағаны түрлендіру ережесі қысқа мерзім бойына қолданылатын болғандықтан, осындай даулы жағдайлардың нәтижелері жеткілікті деңгейдегі сенімділікпен бағаланбауы мүмкін. Оған қоса, олар қаржы ережелері және/немесе толығымен ұйым әрекетінде маңызды болуы мүмкін.

Қазақстандық салық заңнамасы кейбір салық мәселелері бойынша нақты нұсқаулықты қамтымайды. Кейде Қор Қордағы жалпы салық мөлшерлемесінің азаюына әкелетін осындай анықталмаған салық мәселелерінің түсіндірмесін қолданады. Жоғарыда аталып өткендей, әкімшілік және сот тәжірибесіндегі жуырда туындаған жағдайларға байланысты салық позицияларының мұндай түсіндірмесі мұқият тексеруден өткізілуі мүмкін. Салық органдары тарапынан жүргізілетін осындай тексерулер нәтижелері жеткілікті деңгейдегі сенімділікпен бағалануы мүмкін емес, дегенмен олар толығымен қаржы ережелері және/немесе ұйым қызметі үшін маңызды болуы мүмкін.

**Операциялық жалдау бойынша міндеттеме.** Қорда бірқатар ғимараттар мен автокөліктер операциялық жалдауда бар. Жалдау негізінен мерзімі аяқталған кезде жалдауды ұзарту мүмкіндігімен алғашқы мерзімде бір жылға рәсімделеді. Жалдау төлемдері әдетте нарықтық жалдау шарттарын көрсету үшін жыл сайын арттырылады. Жалға алу шартты жалға алуды қамтымайды.

**Кредиттік сипат міндеттемелері.** Осы құралдардың негізгі мақсаты қажет болғанда клиенттерге қаражатты берілуін қамтамасыз ету болып табылады. Клиенттер үшінші тараптың алдында өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда төлемдерді жасау үшін, Қордың қайтарылмайтын міндеттемелерін беретін кепілдемелер де кредиттерге ұқсас кредит тәуекеліне ұшырайды. Кредиттерді беру бойынша міндеттемелер ссуда түрінде кредиттерді беру үшін басшылық бекіткен соманың қолданылмаған бөлігін қамтиды. Кредиттерді беру бойынша міндеттемелерге қатысты Қордың қолданылмаған сомаларды қолдану қажет болса, қолданылмаған қаражаттың жалпы сомасына тең сомада шығындардың туындау тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Дегенмен, шығындардың ықтимал сомасы қолданылмаған міндеттемелердің жалпы сомасынан аз болады, себебі кредиттерді беру бойынша міндеттемелердің көп бөлігі клиенттердің кредит төлеу қабілеті бойынша анықталған талаптарды орындауына тәуелді болады. Қор кредиттік сипаттағы міндеттемелерді өтеуге дейін қалған мерзімді бақылайды, себебі көбірек ұзақ мерзімді міндеттемелерде қысқа мерзімді жағдайларға қарағанда кредиттік тәуекелдің жоғарырақ деңгейі болады.

## **22 Шартты және келісімді міндеттемелер (жалғасы)**

Кредиттік сипат міндеттемелері мыналарды құрайды:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>30 маусым 2017 жыл</b>	<b>31 желтоқсан 2016 жыл</b>
Қарыздарды қамтамасыз етуге берілген кепілдіктер	50,239,200	40,903,200
Берілген кепілдемелер	24,085,490	23,069,196
Қолданылмаған пікір айтылмаған несиелер	-	250,000
Минус: несие сипатындағы міндеттер бойынша қор	(1,793,726)	(1,507,370)
<b>Қорды қоспағандағы несие сипатындағы барлық міндеттер</b>	<b>72,530,964</b>	<b>62,715,026</b>

2015 жыл Қор «Банк ЦентрКредит» АҚ ЕҚҚДБ банкінен алған қарыздар бойынша «Банк ЦентрКредит» АҚ арналған бес жылдық кепілдіктерді берді. Оның сомасы 27,220 миллион теңге.

Қордың басшылығы осы кепілдіктің әділ құнын 30 маусым, 2017 жыл бойынша бағалады. «Банк ЦентрКредит» АҚ алынған 164,166 мың теңге көлеміндегі (31 желтоқсан, 2016 ж.: 318,957 мың теңге) комиссиялық кірістердің сомасына негізделеді.

2016 жылы Қор «ForteBank» АҚ және «КМФ» МҚҰ арналған кепілдіктерді берді. Олар «ForteBank» АҚ және «КМФ» МҚҰ ЕҚҚДБ банкінен алған қарыздар бойынша жасалды. Қарыз сомасы тиісінше 19,243 миллион теңге және 3,776 миллион теңгені құрайды. Қордың басшылығы осы кепілдіктердің әділ құнын бағалады. Мұндай құн 61,930 мың теңге және 32,504 мың теңге сомасындағы (31 желтоқсан, 2016 ж.: 35,883 мың теңге және 32,303 мың теңге, тиісінше) «ForteBank» АҚ және «КМФ» МҚҰ ұйымынан алынған үлестірілген комиссиялық кіріс сомасына негізделеді. 4-ші және 14-шы ескертулерді қараңыз.

Басқа да берілген кепілдіктер бойынша өсу шағын және орта кәсіпкерлікке кепілдік беру көлемінің жалпы артуымен байланысты.

Қолданылмаған несие, аккредитив пен кепілдіктер бойынша қарыздың жалпы сомасы шартқа сәйкес болашақтағы ақшалай талаптарды міндетті түрде көрсетпейді. Себебі мерзімнің өтіп кетуі мүмкін немесе қарыз алушыға қаражатты берместен осы міндеттер алынуы мүмкін.

## **23 Әділетті құны туралы ақпаратты ашу**

Әділетті құнын бағалау нәтижелеріне талдау жасалады және олар келесі түрде әділетті құны иерархиясының деңгейі бойынша таралады: (i) 1-деңгейге бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін активті нарықтарда баға кесілген (түзетілмейтін) бағалар бойынша бағалаулар қатысты, (ii) 2-деңгейге - тікелей немесе жанама түрде активтер немесе міндеттемелер үшін бақыланатын болып табылатын маңызды бастапқы деректердің барлығы қолданылатын бағалау әдістері көмегімен алынатын бағалаулар (яғни., мысалы, бағалар) қатысты және (iii) 3-деңгей бағалауларына бақыланатын нарық деректеріне негізделмейтін бағалаулар болып табылмайтындар жатады (яғни, бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген). Қаржы құралдарын әділетті құн иерархиясы санаты бойынша үлестіру үшін басшылық кәсіби пайымдауларды қолданады. Егер әділетті құнын бағалау үшін аздаған түзетулерді талап ететін, бақыланатын бастапқы деректер қолданылатын болса, бұл 3-деңгейге қатысты болады. Қолданылатын бастапқы деректер маңыздылығы барлық жиынтық үшін әділетті құнын бағалау ретінде бағаланады.

**23 Әділетті құны туралы ақпаратты ашу (жалғасы)**

**(а) Әділетті құнын бірнеше рет бағалау**

Әділетті құнын бірнеше рет бағалау әрбір есептілік мерзімінің соңындағы қаржылық жағдай туралы есепте басқа ҚЕХС рұқсат ететін немесе талап етілетін бағалауларды береді. Төмендегі кестеде әділетті құнын бірнеше рет бағалауға қатысты әділетті құнының иерархиясындағы деңгейлер берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2017 жыл, 30 маусым		2016 жыл, 31 желтоқсан	
	1-деңгей	2-деңгей	1-деңгей	2-деңгей
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>				
<i>Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар</i>				
- Корпоративтік облигациялар	-	3,734,250	-	3,717,475
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	1,385,711	-	2,352,106
<i>Сатылымға арналған қолда бар инвестициялық құнды қағаздар</i>				
- Корпоративтік облигациялар	-	451,882	-	556,791
<i>Басқа қаржы активтері</i>				
- Туынды қаржы құралдары	-	23,460,233	-	40,893,758
<b>ӘДІЛЕТТІ ҚҰНЫ БОЙЫНША БІРНЕШЕ РЕТ БАҒАЛАНАТЫН БАРЛЫҚ АКТИВТЕР</b>				
	-	<b>29,032,076</b>	-	<b>47,520,130</b>

Активті нарықта айналдырылмайтын валюталық айырбастың әділетті құнын анықтау үшін, Қор дисконтталған ақша ағымдары әдісі сияқты бағалау әдістерін қолданады. Дегенмен ҚЕХС стандарттарын сай туындау мезетіндегі құралдың әділетті құны әдетте келісім құнына тең болады. Егер келісім құны бағалау әдісін қолданатын қаржы құралдары туындаған кезде анықталатын болса, көрсетілген айырмашылық валюталық айырбастың қызмет көрсету мерзімінде тең амортизацияланады.

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Қаржы бойынша қысқартылған аралық ақпаратқа ескерту – 2017 жылғы 30 маусым**

**23 Әділетті құны туралы ақпаратты ашу (жалғасы)**

**(б) Әділетті құны бойынша бағаланбайтын, әділетті құны ашылатын активтер мен міндеттемелер**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	<b>2017 жыл, 30 маусым</b>	
	<b>1-деңгей</b>	<b>2-деңгей</b>
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>		
<b>Ақша қаражаттары мен олардың баламалары</b>		
- Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар	32,081,092	-
- ҚРҰБ шотындағы қалдықтар (міндетті қорлардан басқа)	24,634,365	-
- Кассадағы ақшалай қаражат	-	-
<b>Қаржы мекемелеріндегі қаражат</b>		
- Қаржы мекемелері берген кредиттер	-	194,926,562
- Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан асатын банктердегі депозиттер	18,322,698	-
<b>Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз</b>		
- Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз	-	9,466
<b>Кредиттер мен клиенттер аванстары</b>		
- Шағын және орташа кәсіпорындарға берілетін несие	-	9,532,705
- Шағын кредиттік ұйымдарға берілген кредиттер	-	18,584
- Қаржылық жалдамаға түсетін таза инвестициялар	-	-
- Басқа кредиттер	-	9,984
<b>Басқа қаржы активтері</b>		
- Басқа	-	578,576
<b>АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША КӨРСЕТІЛГЕН БАРЛЫҚ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>	<b>75,038,155</b>	<b>205,075,877</b>
<b>ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>		
<b>Қарыз қаражат</b>		
- Азия Даму Банкі	-	81,772,699
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	69,812,775
- «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ	-	25,243,456
- Муниципалдық органдар	-	24,620,449
- Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігі	-	365,120
- «Бәйтерек Девелопмент» АҚ	-	-
<b>Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме</b>		
- Муниципалдық органдар	-	11,719,043
- Банктер	-	325,195
<b>Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор</b>		
- Келешек кезең кірістері	-	3,800,632
- Қаржылық кепілдіктер (несие сипатындағы міндеттер бойынша қор)	-	1,793,726
<b>Басқа қаржы міндеттемелері</b>		
- Басқа	-	2,503,656
<b>АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН БАРЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР</b>	<b>-</b>	<b>221,956,751</b>

**23 Әділетті құны туралы ақпаратты ашу (жалғасы)**

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2016 жыл, 31 желтоқсан	
	1-деңгей	2-деңгей
<b>ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>		
<b>Ақша қаражаттары мен олардың баламалары</b>		
- Банктердегі ағымдағы шоттар	40,790,450	-
- ҚРҰБ шотындағы қалдықтар (міндетті қорлардан басқа)	3,235,283	-
- Қолма-қол қаражат	1,281	-
<b>Қаржы мекемелеріндегі қаражат</b>		
- Қаржы мекемелері берген кредиттер	-	186,461,779
- Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан асатын банктердегі депозиттер	37,154,593	-
<b>Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз</b>		
- Субсидиялау бағдарламасы бойынша дебиттік қарыз	-	43,508
<b>Кредиттер мен клиенттер аванстары</b>		
- Шағын және орташа кәсіпорындарға берілетін несие	-	40,519
- Микрокредиттік ұйымдарға берілетін кредиттер	-	18,583
- Қаржы жалдамасына түсетін таза инвестиция	-	-
- Басқа кредиттер	-	17,039
<b>Басқа қаржы активтері</b>		
- Басқа	-	306,590
<b>АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША КӨРСЕТІЛГЕН БАРЛЫҚ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ</b>	<b>81,181,607</b>	<b>186,888,018</b>
<b>ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>		
<b>Қарыз қаражат</b>		
- Азия Даму Банкі	-	117,172,162
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	45,788,634
- «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ	-	25,279,304
- Муниципалдық органдар	-	13,077,165
- Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігі	-	378,557
- «Бәйтерек Девелопмент» АҚ	-	182,273
<b>Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме</b>		
- Муниципалдық органдар	-	11,218,234
- Банктер	-	3,123,588
<b>Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор</b>		
- Келешек кезең кірістері	-	3,755,848
- Қаржылық кепілдемелер	-	1,507,370
<b>Басқа қаржы міндеттемелері</b>		
- Басқа	-	1,234,952
<b>АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША КӨРСЕТІЛГЕН БАРЛЫҚ ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ</b>	<b>-</b>	<b>222,718,087</b>

**24 Байланысты тараптармен операциялар**

Жалпы бақылауда болатын немесе олардың біреуінде басқасын бақылау мүмкіндігі болатын немесе басқа тараптағы қаржылық және операциялық шешімдерді қабылдау кезінде айтарлықтай әсер ете алатын жағдайда тараптар байланысты болып есептеледі. Барлық байланысқан тараптармен қарым-қатынасты қарастыру кезінде тараптар тек олардың заңды пішімі емес, осындай қарым-қатынастардың экономикалық құрамын есепке алады.



**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Қаржы бойынша қысқартылған аралық ақпаратқа ескерту – 2017 жылғы 30 маусым**

**24 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)**

Төменде 2017 жыл, 30 маусымдағы байланысты тараптарға қатысты операциялардың қалдықтары көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары	-	80	-	24,634,365
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	-	-	-	4,013,448
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу	-	-	-	12,703,274
Инвестиции в ассоциированные предприятия	-	-	8,000	-
Басқа қаржы активтері	-	125,244	-	39,396
Басқа активтер	-	-	-	197
Қарыз қаражат	69,812,774	-	-	50,229,025
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	-	-	-	11,719,043
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	-	5,557,517
Басқа қаржы міндеттемелері	-	1,584	-	-
Басқа міндеттеме	1,678,218	792	-	596,911

Төменде 30 маусым, 2017 жылы мерзімі аяқталған алты ай ішіндегі байланысты тараптарға қатысты операциялар бойынша кірістер мен шығындардың тармақтары көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Пайыздық кірістер	-	202,222	-	145,327
Пайыздық шығындар	(2,182,484)	(146)	-	(592,786)
Комиссиялық кірістер	-	110,488	-	-
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздарды қайта бағалау кірістерін есепке алмайтын шығындар	-	-	-	158,732
Әкімшілік және басқа да операциялық шығындар	-	(4,752)	-	(10)
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	-	-	-	(165,386)

Байланыс орнатқан жақтардан берілетін және осы жақтармен алты ай ішінде төленетін 30 маусым 2017 жыл аяқталатын несиелердің жиынтық сомасы

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Бір жыл ішінде байланыстырылған тараптар берген несиелер сомасы	-	-	-	-
Бір жыл ішінде байланыстырылған тараптар өтеген несиелер сомасы	-	-	-	-

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ**  
**Қаржы бойынша қысқартылған аралық ақпаратқа ескерту – 2017 жылғы 30 маусым**

**24 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)**

Байланысты тараптардан алынған және Қормен алты ай ішінде өтелген 2017 жыл 30 маусым мерзімі аяқталған қарызға қаражаттың жиынтық сомасы төменде берілген:

	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>				
Байланысты тараптардан кезеңдер ішінде алынған қарыз қаражат сомасы	-	-	-	11,949,660
Белгілі бір мерзім ішінде Қормен өтелген қарыз қаражат сомасы	127,500	182,329	-	962,062

Төменде 2016 жылғы 31 желтоқсандағы байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар көрсетілген:

	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыры лған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>				
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары	-	3,089	-	3,235,283
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	-	-	-	2,352,107
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	-	10,178,889	-	-
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу	-	-	-	11,054,657
Басқа активтер	-	92,264	8,000	131,544
Қарыз қаражат	67,780,290	182,273	-	38,735,026
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме	-	-	-	11,218,234
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	-	5,412,132
Келешек кезең кірістері мен міндетті кредиттік сипаттағы қор	-	-	-	475,225
Басқа міндеттеме	-	-	-	20

Төменде 2016 жылы 30 маусымда мерзімі аяқталған байланыстырылған тараптармен орындалатын операциялар бойынша кірістер мен шығындардың тармақтары көрсетілген:

	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>				
Пайыздық кірістер	-	149,722	-	323,165
Пайыздық шығындар	(2,067,650)	(2,040)	-	(589,288)
Комиссиялық кірістер	-	-	-	(48,336)
Қаржылық туынды құрылдарымен орындалатын операциялардың шығыстарын есепке алмағандағы кірістер	-	-	-	(12,184)
Пайда немесе шығын арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын құнды қағаздарды қайта бағалау кірістерін есепке алмайтын шығындар	-	-	-	3,504
Әкімшілік және басқа да операциялық шығындар	(4,759)	-	-	-
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	-	-	-	(1,728,619)

## 24 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

Байланыс орнатқан жақтардан берілетін және осы жақтармен алты ай ішінде төленетін 30 маусым 2016 жыл аяқталатын несиелердің жиынтық сомасы

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Бір жыл ішінде байланыстырылған тараптар берген несиелер сомасы	-	-	-	-
Бір жыл ішінде байланыстырылған тараптар өтеген несиелер сомасы	-	-	-	817,276

Байланысты тараптардан алынған және Қормен алты ай ішінде өтелген 2016 жыл 30 маусым мерзімі аяқталған қарызға қаражаттың жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Байланыстыр ылған компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Байланысты тараптардан кезеңдер ішінде алынған қарыз қаражат сомасы	-	-	-	5,415,591
Белгілі бір мерзім ішінде Қормен өтелген қарыз қаражат сомасы	150,000	184,313	-	922,359

Төменде негізгі басшылыққа сыйақы төлеу туралы ақпарат берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2017 жылдың 30-шы маусымында аяқталатын алты ай.		2016 жылдың 30-шы маусымында аяқталатын алты ай.	
	Шығындар	Есептелген міндеттемелер	Шығындар	Есептелген міндеттемелер
<i>Қысқа мерзімді төлемдер:</i>				
- Жалақы	75,613	8,113	66,476	8,255
- Қысқа мерзімді сыйлықақы төлемдері	3,313	-	9,615	-
- Ақшасыз түрдегі төлемдер	4,336	-	6,413	-
<b>Барлығы</b>	<b>83,262</b>	<b>8,113</b>	<b>82,504</b>	<b>8,255</b>

## 25 Есептілік мерзімі аяқталғаннан кейінгі жағдайлар

Есептілік мерзімі аяқталғаннан кейін ешқандай маңызды жағдайлар орын алған жоқ.